BUDAPEST, 1944. JANUÁR 5. — IV. ÉVFOLYAM 1. SZÁM

ÁRA:
40
FILLÉR

MAGYAR FUTÁR

RAJNISS FERENC LAPJA

T. SZ. MEGYEI K. I. KÖNYVTÁR
KAPOSVÁR

UTCAI HARC UTÁN
A KELETI HADSZINTÉREN

S.O.S.-

HOGY SEGÍT A HALÁLOS VESZEDELEM ÓRÁIBAN

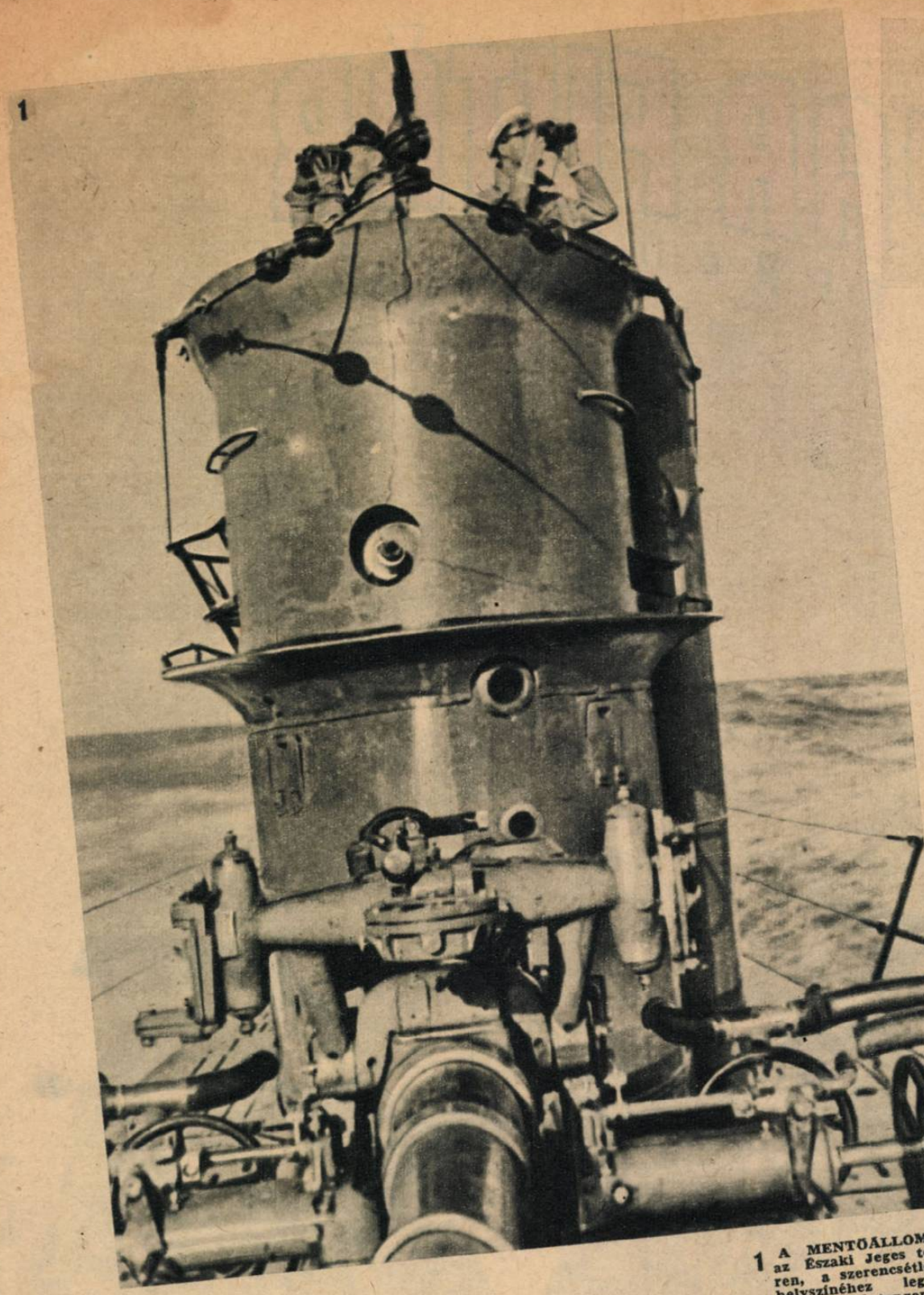

1 A MENTŐÁLLOMÁS, az Északi Jeges tengeren, a szerencsétlenség helyszínéhez legközelebb haladó tengeralattjáróhoz közvetítette a parancsot, a gyors segélynyújtásra. A búvárnaszád teljes erővel rohan a megadott irányba

2 VAD VIHARBAN, KÖDÖS TÁJON keresik a búvárnaszád megfigyelői a lezuhant repülőgépet . . .

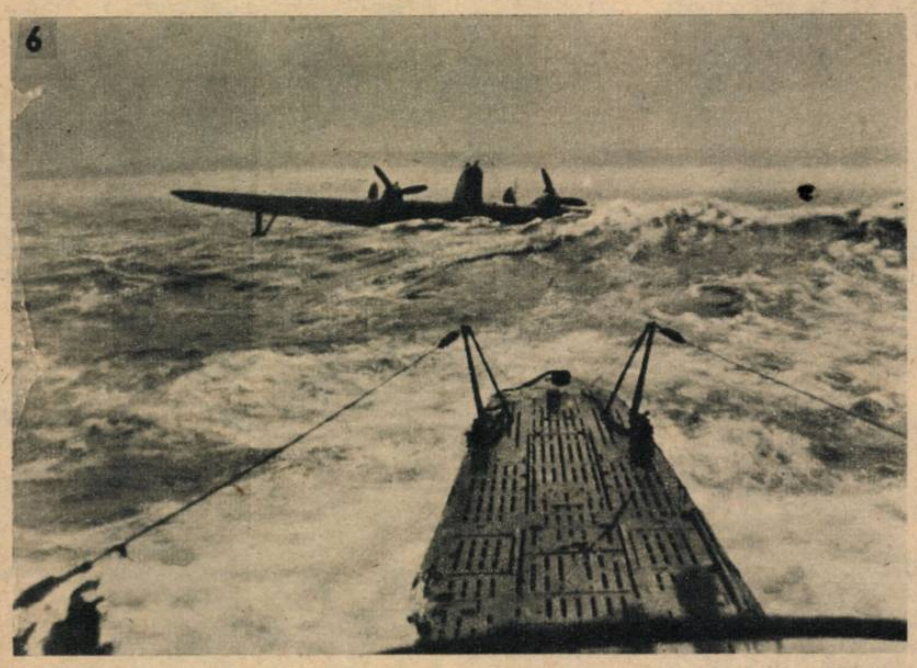

6 A BÚVÁRNASZÁD óvatosan megközelíti a lezuhant felderítő gépet. Az összeütközés tragikus lenne a viharban...

7 A LEGIZGALMASABB PILLANAT... A lezuhant repülőgép legénységéhez átdobják a mentőkötelet, de a mentők is életveszedelemben forognak . . .

8 SÜLYED A FELDERÍTŐ GÉP, de a repülők már a búvárnaszád fedélzetén biztonságban vannak!

9 BOLDOGAN FOGADJA a megmentett pilóta az első cigarettát a búvárnaszádon

A TENGEREN!

A TENGERÉSZ A REPÜLŐKNEK ÉS A REPÜLŐ A TENGERÉSZ BAJTÁRSAKNAK!

Képsorozatunk az S. O. S. jelzés felfogása után meginduló mentési munkálatokról készült. Az egyik segélykiáltást, az Északi-Jegestenger elhagyatott, vadvizeiről közvetítette a rádiókészülék: a mentőállomások parancsnokságához s a másikat az Égei-tengerről. Az északi viharokban egy hatalmas felderítő repülőgép hullott a tenger felszínére, délen pedig egy megtorpedozott kisebb hajó legénysége küzdött a hullámokban puszta életéért. Északnak hajó indult, délnek repülőgép, felkutatni és megmenteni a levegő és a tenger harcosait . . .

3 SZÉLERŐSSÉG 11! . . . Hullámhegyről hullámvölgybe zuhan a tengeralattjáró, de céljától az elemek háborgása nem tudja eltéríteni

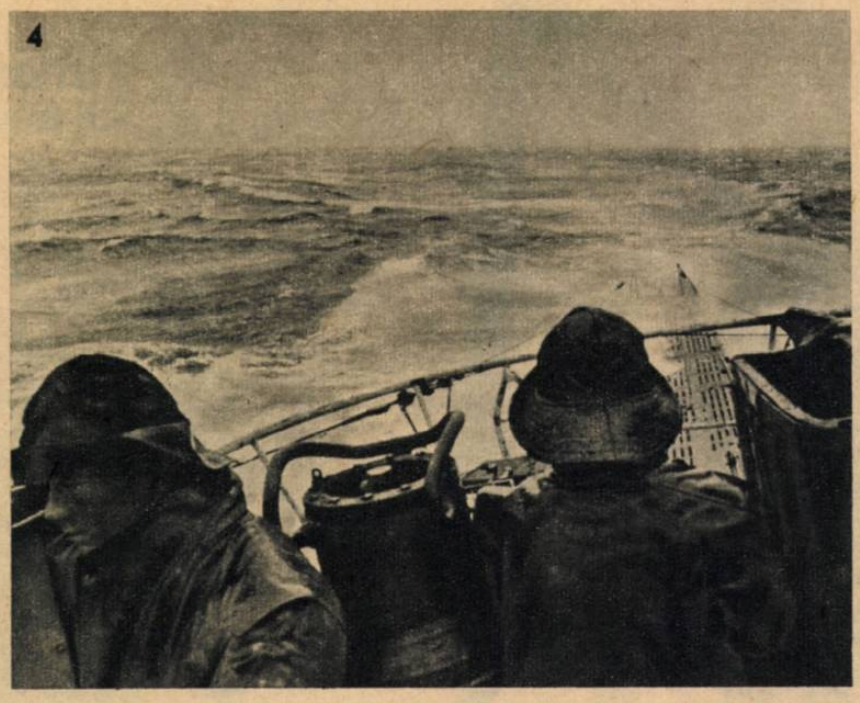

4 KIS FEKETE PONT rajzolódik a látóhatárra! Igen! Ott a repülőgép! . . . Felhangzik a riadó a segélymunkálatokra

5 EMBERTELEN NEHÉZSÉGEK KÖZÖTT dolgoznak a tengerészek a búvárnaszádon. Az orkán ordító hullámai átcsapnak a hajótesten

10 . . . ÉS UGYANEBBEN AZ IDŐBEN, több ezer kilométer távolságban, az S. O. S. jelzés a görög partvidéken riasztja fel az Arado 196-os vizi repülőgépeket, hogy az Égei tengeren, a hajótöröttek segítségére siessenek . . .

11 AZ ELSÜLYEDT HAJÓ KÖRZETÉBEN, zsúfolt csónakok és roncsokba kapaszkodó matrózok közé szállanak le a mentőgépek s egy rövid félóra mulva, már biztos partokra szállítják a hajótörötteket

12 A MENEKÜLÉS FELEDHETETLEN PILLANATA a görög tengerparton. Itt fordított volt a sorrend: — a repülő ajándékozott életet és cigarettát a tengerészeknek . . .

Hajsza a szökevény után!

LETTORSZÁGI RIPORT
A BANDAHARCOKRÓL

A LETTORSZÁGI SS-ÖNKÉNTESEK
táborából megszökött az előző napokban elfogott kommunista bandavezér, akit társaival együtt, a vasútvonal felrobbantásának kísérlete közben rajtaütéssel lefegyvereztek. A lett légió katonái remekül idomított rendőrkutyákkal indulnak el, a szökevény felkutatására

ÓRÁKIG TART
az izgalmas üldözés, amíg az erdőszélen megtorpannak a kutyák s remegve bámulnak a havas bokrok közé... Lepattan róluk a póráz s nyíllegyenesen rohannak az erdő sűrűjébe...

MEGVAN! ↑
A bokrok alól felriasztott szökevény mozdulatlanul áll a veszedelmes ellenfél előtt...

...amíg a vállára nehezedik hátulról egy súlyos kéz...

A DERÉK KUTYA
hazarohan a nyakára kapcsolt jelentéssel, árkon-bokron át, tudatni a táborparancsnokkal, hogy a kiküldött járőrök bevonhatók, mert a megszökött kommunista bandavezért már elfogták...

HÉTRŐL HÉTRE

Veszedelmes

évnek nevezte Göbbels német birodalmi miniszter a tűz, a vér és a vas jegyében beköszöntött 1944. esztendőt. Senkinek sem ötlik eszébe az ellentmondás... Százmilliók révedeznek el, amikor a közeljövőre gondolnak s nem tudják, hogy mi lesz a sorsuk holnap, — holnapután... Churchill és Roosevelt jóslásai sem biztatják könnyű időkkel az angolszászokat s a várható roppant veszteségeket, a győzelem után bekövetkező aranyidők csalóka megragyogtatásával igyekeznek előre igazolni... Nem járhatunk messze az igazságtól, ha azt állítjuk, hogy mindenkinek a szíve a torkában dobog, aki a levegőben érezhető nagy elhatározásokról végső fokon dönt, vagy hozzálát a kapott parancsok végrehajtásához... A homályos sejtések napjain már túljutottunk! Ma már bizonyos, hogy a világháború új fordulata előtt áll az emberiség s a végletekig fokozott idegháború lázában várja a híreket, az óriás üvöltést, a földetrázó csattanást: — valami felfoghatatlan iszonyú rohamot, amely irányt szab és véget vet a jövendőre tornyosult eseményeknek. A lélekzetet megszaggató várakozás szavakat keres, kifejezésre tör s valószínűségeket dadog, két lassan kikristályosodott fogalom körül. Inváziót és megtorlást mondanak az emberek s mintha két sarkon villódzna öt hosszú esztendő minden feszültsége, csatája és elkeseredése, úgy gyüjti össze ez a két szó az ellenséges táborok akaratát és erejét, ütésre görcsösödő öklökbe. Invázió és megtorlás! Megtorlás és invázió! Lapozd végig a világ valamennyi ujságját s az ezerszínüen irott cikkek lényegében ez a két fogalom ízzik, mint a végzet rémületbe nyílott szemei... A keleten rohamozó vörös hadsereg megköveteli szövetségeseitől a nyugati partraszállást, akár értelmes, akár ostoba, hadműveleti szempontból a kikényszerített, bizonytalan kísérletezés. Az angolszászok az esztelenségbe fokozott légiterorral próbálják még az invázió előtt legyöngíteni Németország ellenállását, de sárkányfogakat vetnek bombáikkal a német földbe s vihart aratnak a megtorlás kiérlelt gondolatában. A németek tudják, hogy a nyugati fal ellen ostrom készül s Angliában sem hiszik már mesének a visszacsapásra gyártott új német fegyvereket... A kártyák az asztalon feküsznek. A feltárt szándékokból még nem lehet a háború végső eredményére következtetni, de annyi halálosan bizonyos, hogy a világ kultúráját hordozó Európa teljes leverésének sem az angolszászok lennének történelmi vámszedői, hanem a szovjetoroszok és a bolsevista összeesküvők, az öt földrész minden országában! Nem ér többet Angliának és Amerikának az igazságos béke, mint Moszkva szállászcsináló megbízatása?... S nem jobb a béke a megtorlás előtt, — mint azután?...

Aki ismeri

valamennyire Anglia és az Északamerikai Egyesült Államok belső gazdasági és társadalmi szerkezetét, az tudja jól, hogy az angolszász—szovjet együttműködési szerződés és különösen a háború utáni világ megszervezésének és irányításának közös terve, csak a szovjetnek kedvezhet! Moszkva a végtelen csavart szereli szövetségeseire s imperialista szándékait igen következetes szorításokkal érvényesíti. Ami egy esztendő előtt még elképzelhetetlen volt, az ma már rideg valóság és leszámított engedmény a vörös hódítási vágyak kielégítésére. Ez a folyamat még korántsem fejeződött be s brutális méreteket ölthet, ha az angolszász partraszállási kísérlet bármilyen ok miatt, nem sikerül Európában... Hiábavaló minden szépítgetés: a bolsevizmus továbbra is készenlétben tartja a világforradalom kirobbantásának fegyverét az ellenség és a „jóbarát" ellen, egyforma könyörtelen következetességgel. A tűz és a viz ellentéte választja el egymástól az angolszász polgári társadalmakat, és a szovjet rabszolgarendszert s a diplomaták és a katonai küldöttségek ide-oda repkedése, hajszálnyit sem változtat a jövendőt meghatározó, alapvető különbségeken. Ma letagadhatják ezeket a békés reformokkal kiegyenlíthetetlen különbségeket, de eljön a nagy óra, amely világos és egyenes választ követel majd az erkölcs, a kultúra, az államszervezés, a népi szabadság, a nemzetközi rend, a termelés, az elosztás és az osztályharc elkendőzött kérdéseiben! Ebben a nagy órában összedőlnek a kártyavárak és a kegyes hazugságok helyett igennel, vagy nemmel kell választani a bolsevizmus és a nemzeti életforma között! A szovjetnek az az érdeke, hogy a nyilt színvallás idejét elódázzák a kultúrnépek, amíg a vörös forradalom ügynökei megdolgozzák a tömegeket, a Moszkvának kedvező válaszra. Várni kell, amíg Tito tanácsköztársaságot szervez a Balkánon, amíg Benes megmagyarázza az angol lordoknak, hogy csak vörösen szép Középeurópa, amíg az áruló és kitartott Károlyi Mihály a magyaroknak a szovjet fennhatóságot ajánlgatja s amíg Afrikában, Olaszországban és az angolszász birodalmak területén, minden romboló vad erőt csatasorba állítanak azok ellen az előkelő urak ellen, akik a szovjetszerződést — megkötötték!... A késői ébredés már semmit sem használna s ezért állíthatjuk őszinte meggyőződéssel, hogy a vörös hadsereg dühödt támadásait elhárító német seregek védik, még Anglia és Amerika jólfelfogott életérdekeit is!...

Megkezdődött

már Angliában is a bolsevistaizű felelősségrevonás, éppen a szovjetszerződés aláírói ellen... Az angol kommunisták hetilapja, a „New Leader", rátámadt Winston Churcill-re s azt a kérdést feszegeti kínosan, hogy mit gondol őszintén és igazán az angol miniszterelnök — Sztalinról? A New Leader szerint a kérdés azért fontos, mert Churchill elnevezte már Sztalint „hidegvérű, szívtelen embernek", és a „legnagyobb harcosnak"... Egyszer „a legaljasabb gyilkosok szövetségének" titulálta Moszkva urait, máskor pedig az „emberi kultúra védelméért" dícsérte meg őket... A New Leader a kellemetlen idézetek elejére helyezi Churchill alábbi híres mondását: „Nem volt senki határozottabb ellensége a kommunizmusnak az utolsó 25 évben, mint én és egyetlen szavamat sem vagyok hajlandó visszavonni abból, amit mondottam!..." Melyik hát az igazi Churchill? — kérdi a londoni lap, de azonnal állást foglal a rejtélyes kérdésben s azzal vádolja az angol miniszterelnököt, hogy a szíve mélyén elfelé húz Moszkvától, mert javíthatatlanul a „saját osztályával" érez... A bizonyításra Churchill kinyomtatott beszédeiből valóságos adathalmazt zúdít a New Leader olvasóira. Megírja, hogy Churchill jellegzetesen erős szavai szerint, „a bolsevizmust a közönséges bűnözők és a vadállatok ösztöneinek aljas vegyülete szülte", s hogy „a megmérgezett Oroszországban a kommunista hordák szuronnyal, ágyúval és tífuszbacillusokkal irtják ki a becsületes embereket..." „Mindenki láthatja" — mondotta Churchill, — „hogy a kommunizmus szétroncsolja a nemzetek lelkét s az embereket elnyomja, éhezteti a békében s borzalmakba alacsonyítja a háborúban... Megakarom élni azt a napot, amikor, vagy tisztességes kormány kerül Oroszország élére, vagy véget vetünk a jelenlegi álszenteskedésnek és nem tartunk fenn barátságos viszonylatot olyan emberekkel, akik romlásunkra törnek..." Hogy miért tartotta időszerűnek a New Leader a Churchill-idézetek közlését, az a földalatti vörös diplomácia titka, de nyilvánvaló, hogy a bolsevisták a barátságos és szövetséges országokban sem hajlandók feladni az osztályharcot és a forradalmi törekvéseket. Mit várhatnak hát tőlük az olyan nemzetek, amelyek szabadságukat és függetlenségüket fegyverrel kezükben védik?... Az egyetlen lehetőség a hősi kitartás s a bizalom a történelem értelmében és igazságosításában. Bizalom annak az új Európának fegyveres győzelmében, amelyről Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter, az elmúlott héten megszívlelésre méltó beszédében így emlékezett meg: „Célunk az európai élet újjárendezése, olyformán, hogy a saját népünk és minden európai nép, az őt megillető, az erejének és munkaképességének megfelelő helyet foglalja el, saját életének és képességeinek szabad kifejtésére..." Ezt az egyesítő programmot mi is magunkénak valljuk őseink szent földjén, magyar hivatásunk dolgos tudatában s hittel valljuk, hogy az általános, emberi eszméket és az egyetemleges keresztény kultúra követelményeit is nemesebb elhivatottsággal szolgáljuk, mint az olyan nagyhatalmak, amelyek rövidlátó célokért, — a bolsevizmussal állanak össze!...

Antal István

nemzetvédelmi propagandaminiszter, az „Európa ereje győz" címen megjelent, művészi kiállítású magyarnyelvű albumban, vezető tengelyhatalmi államférfiakkal együtt nyilatkozott a világot átfogó nagy küzdelmekről s a magyarság szerepéről a következőket írta: „Háborús szerepünket mi, magyarok az első naptól kezdve világnézeti parancsnak tekintettük. A nyugati civilizáció és a keleti barbárság, a kereszténység és a bolsevizmus e végzetes párbajában egy percig sem lehetett vitás, hol van a mi helyünk. A magyar közvélemény már 1919-ben is teljesen egységes volt a bolsevizmus „rendszerével" szemben s mivel Trianon aztán minden áldott nap emlékezetünkbe idézte a márciusi forradalmat, nem is tudta senki kiirtani a magyarság szívéből a bolsevizmustól való irtózást. Amikor tehát háborúba léptünk a szovjet ellen, mi a hagyományos magyar nemzeti politika íratlan törvényeinek engedelmeskedtünk s egy percig sem volt vitás, hogy hajlanók vagyunk messzemenő áldozatokat is hozni... A német magatartás, a német nép hősi ellenállása példát mutatott egész Európának. A „férfi nemzetek" megértették az idők szavát, s nem vállaltak félmegoldásokat, nem léptek a megalkuvás útjára. A német birodalom minden szövetségese tisztában van azzal, hogy milyen világtörténelmi jelentőségű az az áldozat, amelyet a birodalom fiai a keleti fronton hoznak. De ugyanígy biztosak vagyunk abban is, hogy még elkövetkezik az az óra, a tisztánlátásnak és a magábaszállásnak az az órája, amikor mai ellenségeink is elismerik: a harmadik birodalom örök szolgálatot tett Európának s ezen át az egész emberiségnek, amikor legnagyobb terhét és legnagyobb áldozatát vállalta a bolsevizmus elleni védekezésnek. Minden bizonnyal meg lesz ez a történelmi elégtétel, hiszen most, hogy a szovjet ismét Európa előterében küzd, már a semlegesek is látják és értékelik a német áldozathozatal jelentőségét. Győzni fogunk, mert győzni kell, mert minden európai nemzet érzi és tudja, hogy nincs más választás, csak a győzelem vagy a megsemmisülés. Nem bántuk meg és sohasem fogjuk megbánni a közös ügy érdekében hozott áldozatainkat, hiszen az élet-halálharc igazi kérdőjelével mi is tisztában vagyunk, s jól tudjuk: mint európai hivatására büszke nemzetnek, másutt nem is lehet a helyünk. Bennünket is messzemenően fog igazolni a történelem!"...

Aki bosszút állt Kiss Józsefért!

KASZA SÁNDOR, A HŐS MAGYAR REPÜLŐ HARCAI AZ ELSŐ VILÁGHÁBORÚBAN

A **Magyar Futár** emléknek megmaradt ritka képekkel ismertette ittebei **Kiss József** csodálatraméltó katonaéletét s a nagy magyar repülő **hamvainak hazahozatalát** kérte. Mai riportunkban Kiss József hűséges bajtársának, **Kasza Sándor** repülő főtörzsőrmesternek vitézi tetteit elevenítjük fel. Kasza Sándor, mint repülő szakaszvezető 1917-ben, a déltiroli perginei repülőtéren került össze Kiss Józseffel s a két egyidős magyar fiú életre-halálra szóló barátságot kötött. Amikor Kiss József rajparancsnok lett, kísérőjéül Kasza Sándort választotta, mert tudta, hogy ez a zömök, keménykötésű honfitárs sohasem hagyja cserben. Sok nehéz harcot vívtak meg együtt, leginkább túlnyomó számú angol repülők ellen, fiatalos hévvel és minden kockázat vállalásával. **1918 május 24-én tíz angol vadász támadt Fonsazo közelében három magyar repülőre.** Kiss Józsefet több angol gép szorongatta s Kasza Sándor halálmegvetéssel sietett parancsnoka segítségére. **Későn érkezett!.. Kiss gépe lezuhant, de Kasza Sándor géppuskatüze utánaküldötte a győztes angolt a pusztulásba. Két lelőtt angol gép lángja lobogott Kiss József holtteste körül... Kiss elárvult örökségét Kasza Sándor vette át s a háború végéig 14 légi győzelmet aratott! A bajtársi hűségnek és az ősi magyar virtusnak eszményeit Kasza Sándor, mint az új magyar repülőnemzedék oktatója erősíti, fogékony ifjú szívekben...**

KASZA SÁNDOR repülő főtörzsőrmester. Három arany, két nagyezüst, egy kisezüst és egy bronz vitézségi érem díszíti mellét, ittebei Kiss József legjobb bajtársának

KASZA SÁNDOR ÉS PILÓTA-NÖVENDÉKEI 1917-ben, a bécsújhelyi repülőiskolában. Az őt ülő katona között, a középső Kasza Sándor ↑

EZT AZ ANGOL VADÁSZGÉPET 1918 január 12-én, Kiss József és Kasza Sándor együtt kényszerítette a leszállásra az olasz harctéren. Így szerezte Kasza az első aranyérmet... ↓

↑ **ITTEBEI KISS JÓZSEF TEMETÉSÉN.** A kép balszélén levett sapkával áll Kasza Sándor s hallgatja az idegen rögök tompa dörgését, bajtársának koporsóján. 1918 dicső május 26-án történt...

KASZA SÁNDOR és rajának repülői, Kiss József halála után, a Phönix 422-es gép mellett az olasz harctéren. Balról a második Kasza Sándor, az egyetlen magyar a repülőrajban... →

ELÜLTEK A HARCOK. A bolsevizmus és Trianon sebezte meg halálosan a nemzetet, de az életakarat feltámasztotta Magyarországot. Új repülőnemzedék vette át a hősök örökét és Kasza Sándor (*) oktató pilóta lett Szombathelyen... ←

A LEGSZEBB EMLÉK a harcos multból. Kasza Sándor tábori pilóta igazolványa. Kiállította a 11. hadsereg parancsnoksága, 1918 augusztus 11-én... →

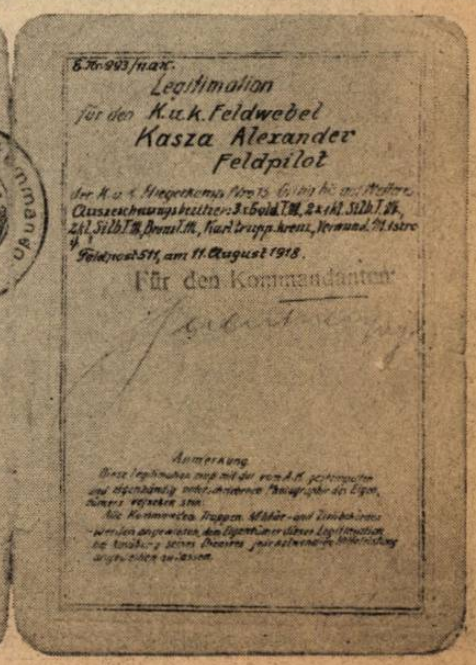

A HADIGONDOZÓ SZÖVETSEG Egerben karácsonykor ünnepélyt tartott, amelyen Kállay Miklósné osztotta ki a szeretetcsomagokat ↑

MAGYARORSZAG UJ BUKARESTI KÖVETE. Hertelendy Andor dr. veszi át a bukaresti magyar követség vezetését ←

A KORMÁNYZÓ ÚR A MŰCSARNOKBAN

Ünnepélyes keretek között, a Kormányzó Ur jelenlétében nyitották meg a Képzőművészeti Kiállítást

BÁNÁTI LEVENTÉK!

Nagybecskereken a magyar ifjúság most kezdte meg a levente-mozgalom megszervezését. Képünk az első ifjúvezető tanfolyam résztvevőiről készült →

Magyar képhiradó

MEGJELENT A MAGYAR FUTÁR!...

Az újévi számunk címlapján szereplő elárusító most a saját fényképét adja el sok ezer példányban...

BOJSZI ÚJ OTTHONA A SZERKESZTŐSÉG

A Magyar Futár munkatársai újévi ajándéknak kapták ezt a remek csau-csau kutyakölyköt

↑ GÖBBELS MINISZTER rádiószózatában arról beszélt, hogy az ellenség teremtette meg a német nép egységét a terrortámadásokkal. Az ellenség még nem is tudja, hogy milyen erőket ébresztett fel a német népben, de majd megismeri, ha találkozik seregeivel — nyugaton...

PETAIN MARSALL megrázó rádióbeszédében utolsó intelemmel fordult a francia néphez. „A franciák visszatértek a legrosszabb napokhoz" — mondotta az ősz marsall, — „marakodnak, gyülölködnek, becsmérlik a vezetőséget, fosztogatnak és szabotálnak..."

SALAZAR, portugál miniszterelnök hosszú tárgyalást folytatott az elmúlott héten a japán nagykövettel. A nemzetközi sajtó feltűnően foglalkozik a megbeszéléssel...

VILÁG

↓ GANDHI FELESÉGE súlyos szívbajban szenved s az összes hindu lapok és hazaflas szervezetek, szabadonbocsájtását követelték az angol fogságból. Az indiai kormány megtagadta a kérés teljesítését...

Lisszabon: ↑

MIKOLAJCZYK LENGYEL MINISZTERELNÖK, az Egyesült Államokba utazik, hogy Roosevelttel találkozzék. A lengyel kérdés Benes szovjetszerződése óta újra a világ figyelmének előterébe került

Tokio: →

STAHMER NÉMET NAGYKÖVET beszédet tart a japán-német egészségügyi egyezmény megkötésének ünnepségén. A nagykövet a japán „felkelő-nap" rendjelet viseli, amellyel a császár a mult hónapban tüntette ki

(Japán rádiókép)

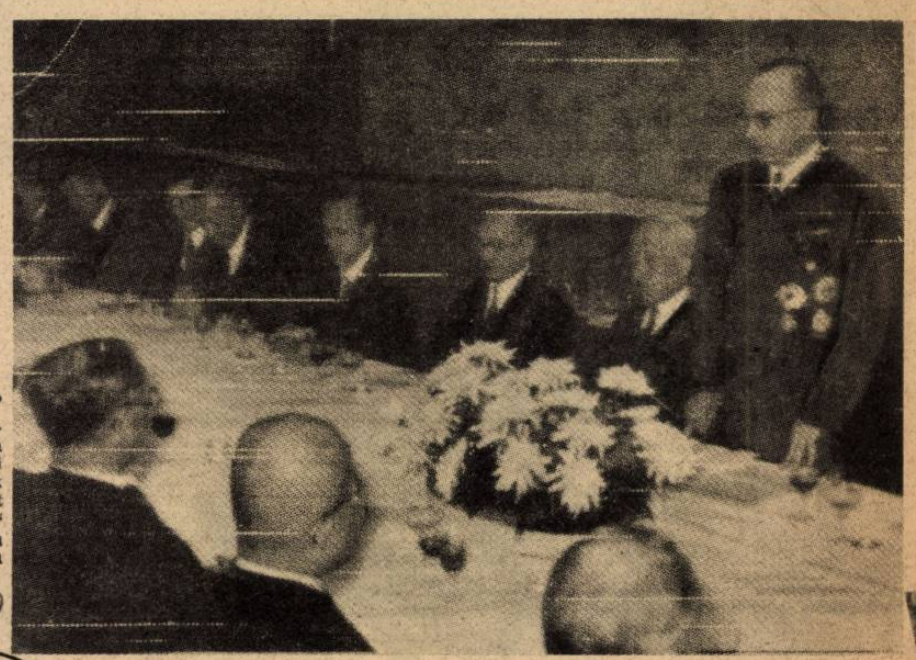

Athén:

ANGOL HADIFOGLYOKAT vezetnek át Athén utcáin...

KYRILL HERCEG a bolgár régenstanács feje, Szófia egyetemi hallgatóinak nemzeti ünnepségén

RENATO RICCI tábornagyi rangot kapott és átvette Mussolini megbízásából az újonnan alakított köztársasági nemzeti gárda parancsnokságát

XII. PIUS PÁPA mondotta ünnepi rádióbeszédében: „A jogok és az igazság tiszteletére kell a népeket nevelni; — az igazi béke nem a hatalmi viszonyoknak megfelelő mértani képlet, hanem erkölcsi és jogi cselekmény . . .“

UJSÁG

A KÖZTÁRSASÁGI FASISZTA PÁRT NAGYGYŰLÉSE a római Teatro Adriano óriás termében →

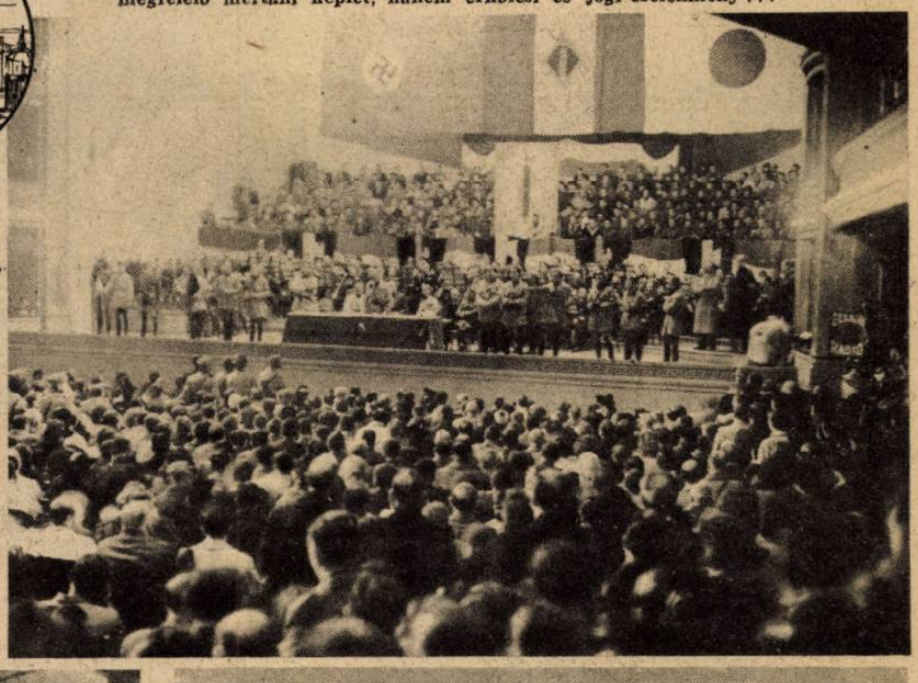

↓ **SZAKADATLAN TÜNTETÉSEK** zajlanak Lettországban a bolsevizmus ellen, amióta a vörösök az északi arcvonalat „balti frontnak“ nevezték el s a balti államok bekebelezését nyiltan hirdetik . . .

Riga főterén a szónok az élet-halál harc szükségéről beszél

A tüntető tömeg egyik csoportja ↓

↓ **EZ TITO?** . . . Lehet, de nem biztos! Több európai lapban bukkant fel ez a kép, amelyet hitelesnek neveznek, — mint azelőtt sok más képet is. Résztvett állítólag a spanyol polgárháborúban, majd Moszkvába került s onnan irányították a Balkánra. A szovjet mindent elkövet, hogy a balkáni bandavezért legendás mesékkel népszerűsítsék a polgári körökben is . . .

Zürich: ERNST NOBS az új svájci kormány egyetlen marxista tagja. Sohasem volt munkás. Politikai pályáján leginkább a mezőgazdasági adósságok rendezésének kérdésével foglalkozott. Ahogy a Népszava írja, a magyarországi marxisták pártvezetősége sürgönyben üdvözölte Nobs „elvtársat“. De ha a marxizmus ellenfeleit üdvözlik mínálunk, akkor a Népszava „idegen eszmék“ terjedéséről panaszkodik s hazafiasságról szónokol . . .

Marseille: ↑ VIDÁM PIHENŐÓRA egy délfranciaországi repülőtéren. Igaz, hogy bármelyik pillanatban riadó szólíthatja a gépekhez a légi vadászokat . . .

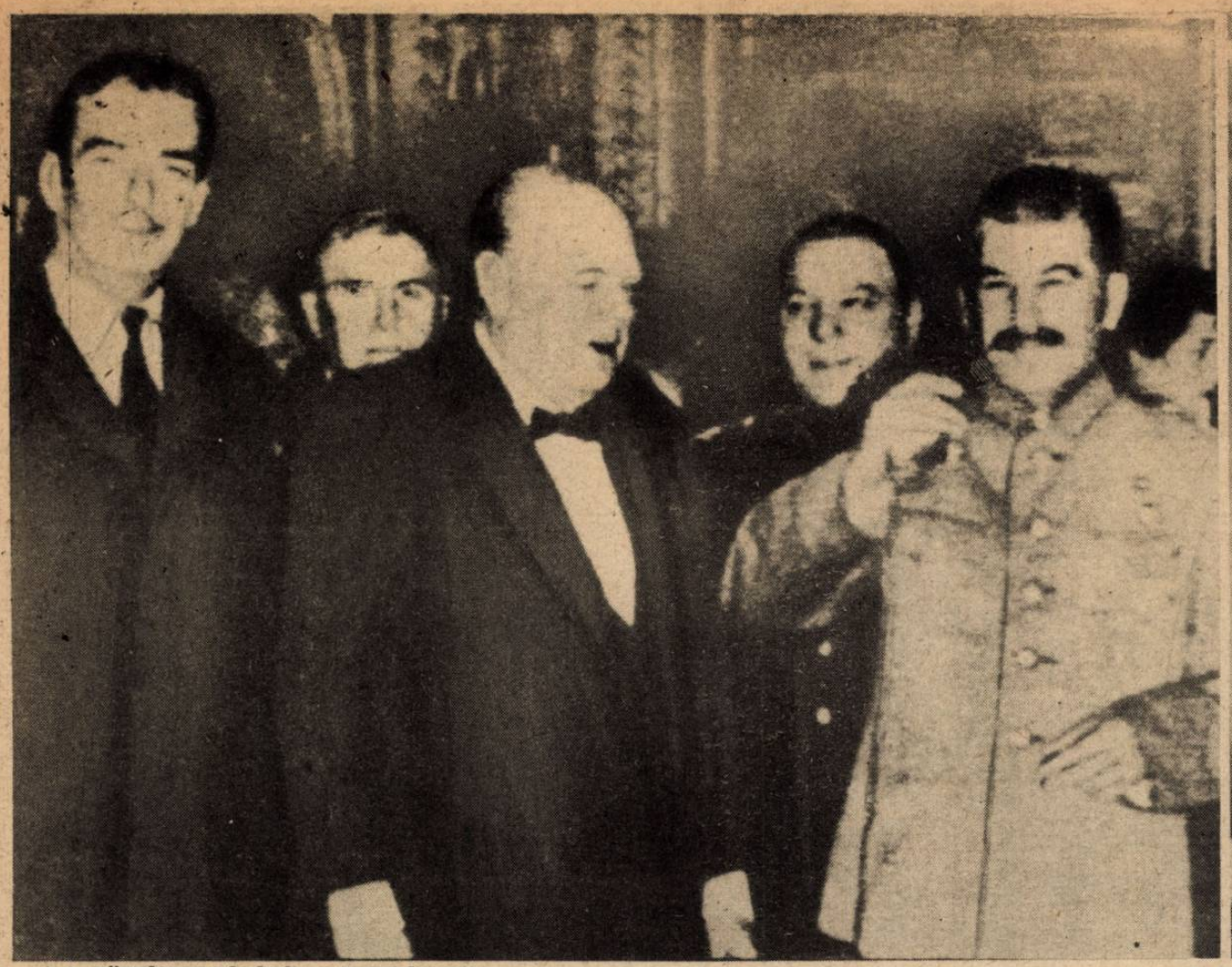

↑ A KÖZZÉTETT ZÁRÓKÉP A TEHERÁNI KONFERENCIA BEFEJEZÉSÉRŐL. Sztalin vodkás poharat emel vendégei tiszteletére. Balról jobbra állanak: Eden lord angol külügyminiszter, Marshall amerikai tábornok, Churchill, Vorosilov tábornagy és Sztalin . . .

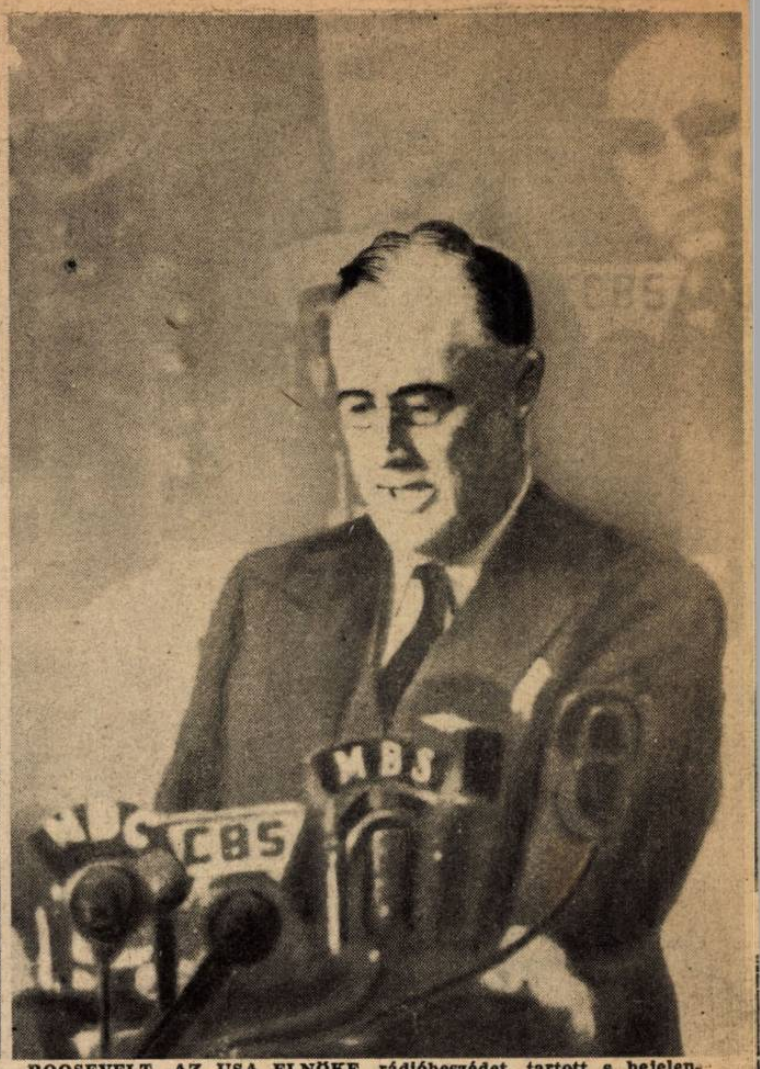

ROOSEVELT, AZ USA ELNÖKE rádióbeszédet tartott s bejelentette, hogy a háború most kezdődő új szakaszában, nem vezet könnyű út a győzelemhez s nagy emberveszteségre kell számítani

ANGOLSZÁSZ

KOCCINTÁS VODKÁVAL. Az angol miniszterelnök fiának, Randolph Churchillnek felesége gyűrelmi poharat ürít egy fiatal szovjettiszttel ←

TAKARÉKOSKODÁS AZ ANGOL KIRÁLYI PALOTÁBAN. Jobboldalt a régi, baloldalt az új személyzeti egyenruha a londoni királyi palotában. A hivatalos magyarázat szerint, az új öltözettel anyagot lehet megtakarítani és a sok mosást is fölöslegessé teszi a magasan gombolt ujjas . . . →

↓ EISENHOWER amerikai tábornokot a létesítendő „második front" főparancsnoki tisztével bízták meg, valószínűleg már Teheránban. Eisenhower feladata lesz Európa megrohanása nyugat felől . . .

ARTHUR TEDDER angol légi tábornagy, Eisenhower mellett, helyettes főparancsnoka az új inváziós hadseregnek. Eddig a Földközi-tenger körzetében működő angolszász légierők parancsnoka volt . ↑

MONTGOMERY ANGOL TÁBORNOK, elhagyta az olasz frontot s az európai invázióra szervezett hadseregben, az Eisenhower tábornok főparancsnoksága alá kerülő angol haderő parancsnoka lett →

SPAATZ TÁBORNOKOT nevezték ki a Németországot támadó amerikai légi hadsereg parancsnokának

MAITLAND-WILSON angol tábornok lett az összes angolszász haderők főparancsnoka a Földközi-tenger térségében. Wilson tábornokot balkáni szakértőnek tartják . . .

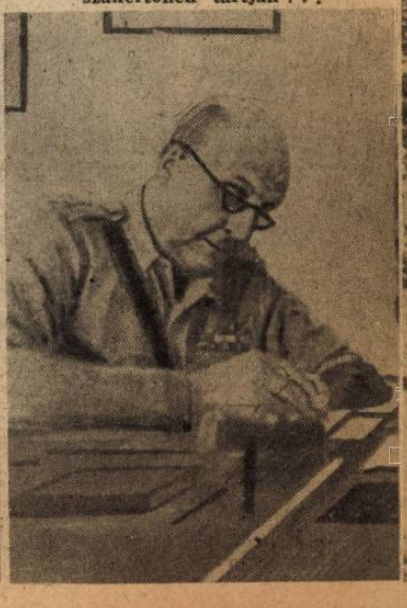

FEGYVERES RENDTEREMTÉS AZ AMERIKAI DETROIT NÉGERNEGYEDÉBEN

Félév óta állandóan kitújulnak a sztrájkok és a helyi tüntetések az Egyesült Államokban s a nagy városok külső negyedeiben, különösen a néger lakosságot szigorú ellenőrzés alatt tartják, a szuronyos katonai járőrök . . .

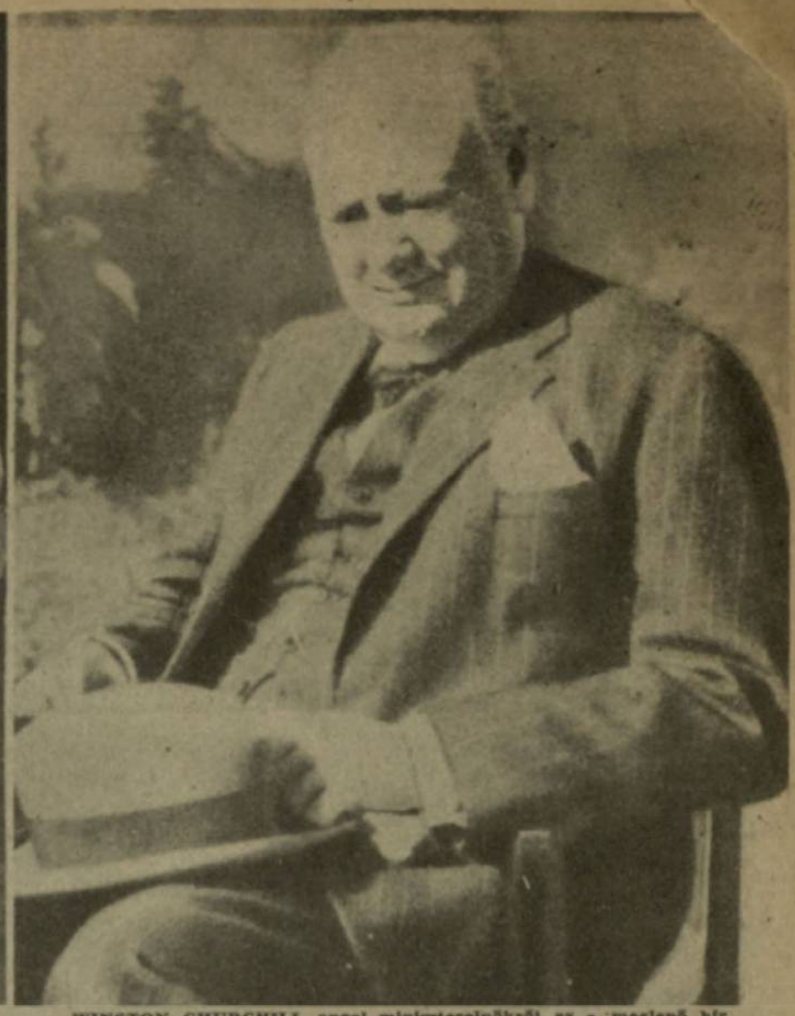

WINSTON CHURCHILL angol miniszterelnökről az a meglepő hír bukkant fel a világsajtóban, hogy Afrika földjén csak „diplomáciai betegséget" kapott s hosszú távollétét az anyaországától, rejtelmes és fontos tárgyalásokra használta fel . . .

KRÓNIKA

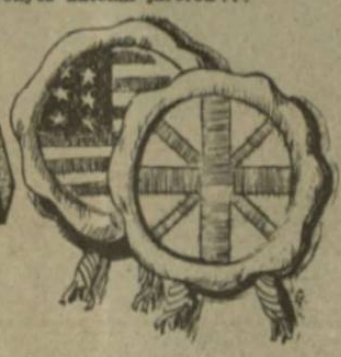

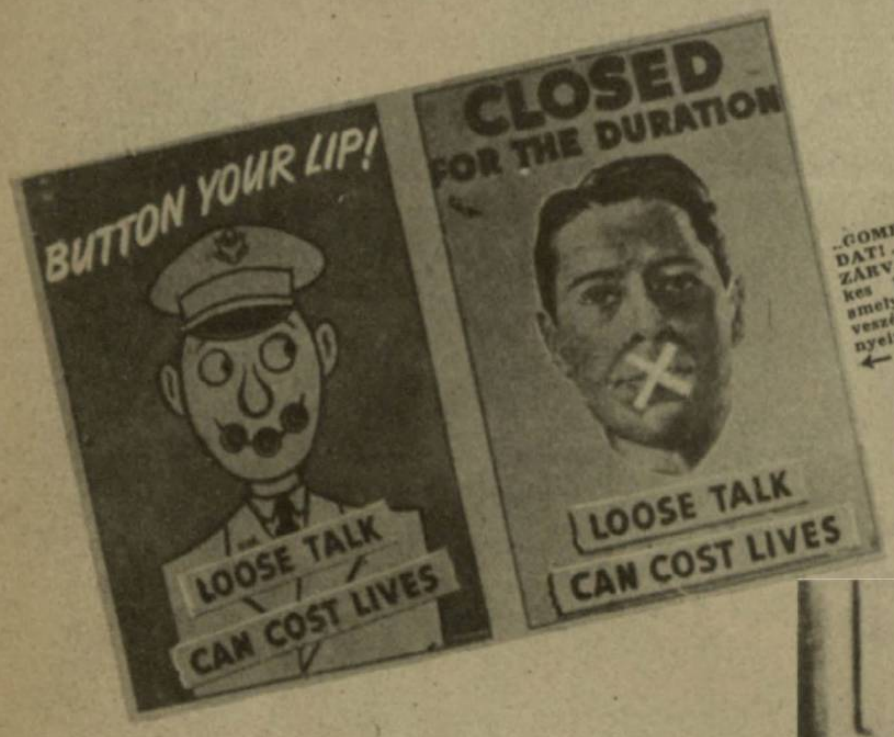

„GOMBOLD BE A SZÁDAT! . . ." „EGYELŐRE ZÁRVA! . . ." Két érdekes londoni falragasz, amelyek a fecsegés életveszélyes következményeire figyelmeztetik a lakosságot . . . ←

TILNEY ANGOL TÁBORNOK (jobboldali) német fogságba került Lerosz szigetén →

„GYILKOS EGYESÜLET . . ." Kenneth D. William amerikai repülőt, Bréma fölött lelőtték Boeing-repülőerődjével s zubbonyának hátán és a gépen ezt a felírást fedezték fel! . . . Az amerikai gangster-nyelv alkotta ezt a furcsa kifejezést, a gyilkosok egyesüléséről, mint „bejegyzett cégről": „Murder Incorporated . . ." A további magyarázat szükségtelen William arcképéhez . . . ↓

HAROLD R. ALEXANDER angol tábornok vette át a főparancsnokságot, a délolaszországi hadszintéren

MARSALL TÁBORNOK, az amerikai hadsereg főparancsnoka, a kairói megbeszélések értelmében, repülőgépen világkörüli útra indult. Valószínű, hogy visszaérkezése után, a legfontosabb háborús megbízatást kapja

VÉDELMI HARC OLASZORSZÁGBAN

Nagy feltűnést keltett Angliában az olasz fronton harcoló 8. angol hadsereg egyik alezredesének nyilatkozata, amelyben az ortonai csatában küzdő törzstiszt, a következőket mondotta a német katonákról: „Többnyire igen fiatal emberek a velünk szembenálló német harcosok. Fanatikus elszántsággal viaskodnak, az utolsó golyóig és utolsó emberig. Harci elszántságuk az önkívületig fokozódik, mert a nemzetiszocializmus fanatikusai nem ismerik azt a szót, hogy megadás . . ." Ennél nagyobb dicséretet nem kaphatnak az ortonai csatatér fiatal hősei... A délolaszországi front szilárdsága és a véráldozatos lassú angolszász előnyomulás az oka annak, hogy a szövetségesek más hadszínteret keresnek, Teheránban vállalt kötelezettségeik teljesítésére s lehetséges, hogy az olasz földön küzdő német csapatok, ennek az elhatározásnak kicsikarásával tették a legnagyobb szolgálatot népüknek és Európának . . .

ROBBANTÁS az ortonai csatatéren

AZ EJTŐERNYŐSÖK elszánt harca véres áldozatot követel az angolokról az utolsóig védett völgyszorosokban

FUTÓLÉPÉSBEN A FEDEZÉKBŐL AZ ELSŐ VONALBA! Az ortonai csatában túlnyomó ellenséges erő ellen angol részről is elismert fanatikus bátorsággal harcolt a kisszámú német gyalogság

↑ AZ ANGOLOK HÁTA MÖGÖTT. Járőrüljukról, nagyobb angol felderítő osztag tértette el a német harcosokat, akik napokig kóboroltak az ellenségtől megszállott területen, amíg szerencsésen visszaérkeztek ezredükhöz . . .

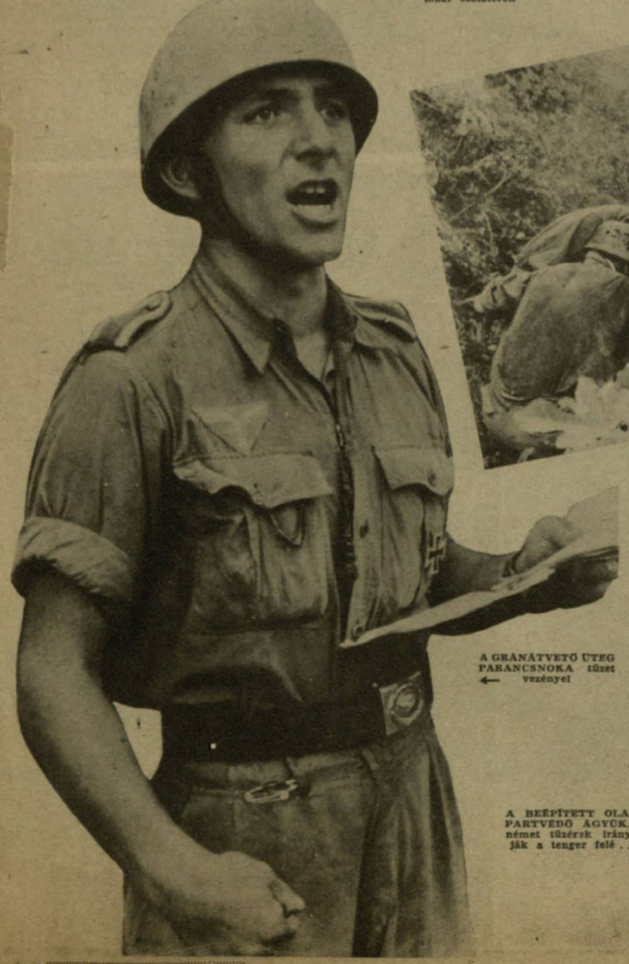

A GRÁNÁTVETŐ ÜTEG PARANCSNOKA tűzet vezényel

A NÉMET EJTŐERNYŐS CSAPATOK gránátvető osztaga lövi az angolokat az ortonai frontszakaszon

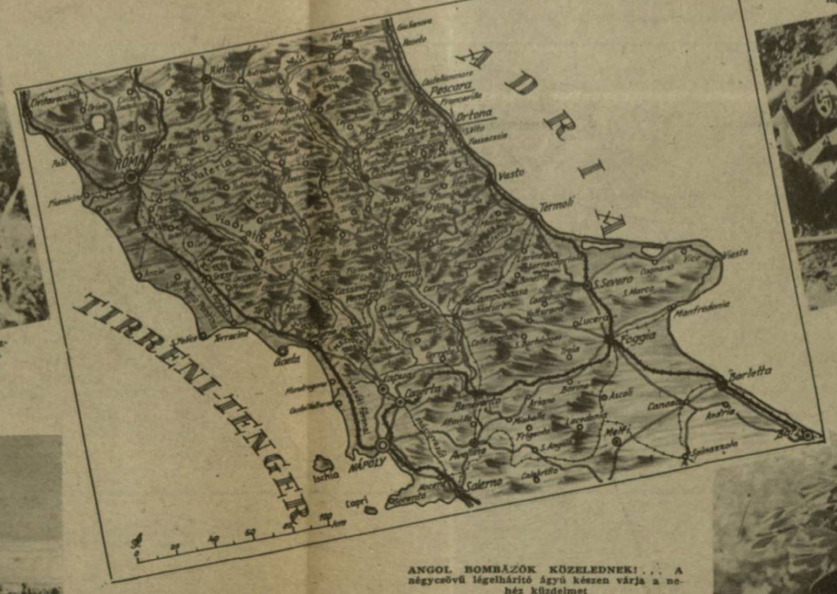

ÚJ ÁLLÁSBA KERÜL a nehéz üteg az ortonai fronton. A felázott talaj embertelenül megnehezíti a tűzérek feladatát ←

TÍZ KILOMÉTERRE A FRONT MÖGÖTT, az olasz földmíves kiszekeresik a földjére dolgozni. Megszokta az ágyúdörgést s a feje fölött elhúzó repülőgépeket . . .

A BEÉPÍTETT OLASZ PARTVÉDŐ ÁGYÚKAT német tűzérek irányítják a tenger felé . . . →

ANGOL BOMBÁZÓK KÖZELEDNEK! . . . A négycsövű légelhárító ágyú készen várja a nehéz küzdelmet

AZ AMERIKAI ÁRCVONAL KÖZELÉBEN. A rohamcsapat vezetőjének kiválóan áleznött, zöld szemyoghálór arcát és őrsisakját lombokkal teletűzdelt sisakját, 50 méteres távolságból sem látja az ellenség . . . ↓

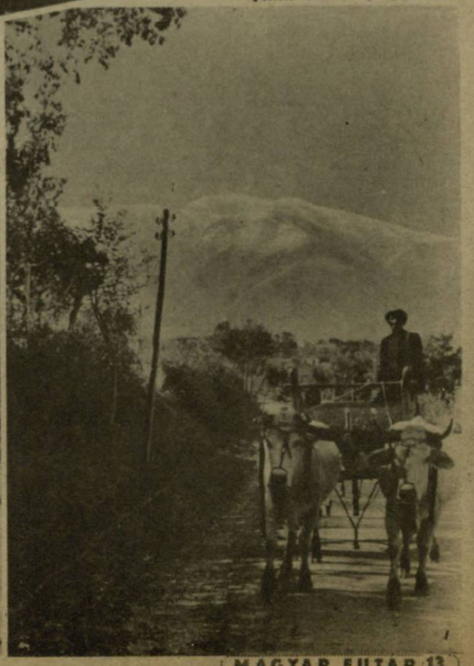

AZ ELSZÁNT VÁRAKOZÁS PERCEI . . . Lövésre készen várja a gránátos az utcai harcban a bolsevisták kitörését, a bekerített hágból

A DUNA MOCSARAS VIDÉKÉN VITEBSZK KÖRZETÉBEN. A vékony jégrétegen még nem rohamozhatnak a csapatok. A harc a fatörzsekből készült keskeny útja mentén folyik, amíg egyszer váratlanul úgy befagy a mocsár, hogy a harckocsik átkelhetnek rajta . . .

MEGINDULT

Szakadatlan rohamok véres özönében védi a német hadsereg állásainak hosszú vonalát a keleti hadszíntéren, amelynek gyujtópontjaiban pillanatokra sem szünetel az ádáz harc s a legnagyobb anyagcsata. A vörös hadsereg mindenáron megpróbálja az áttörést Vitebszk térségében és a Dnyeper-kanyarban. Új és új tartalékok avatkoznak be az elkeseredett küzdelembe, de a német arcvonal nem szakad szét, csak ruganyosan meghajlik a tömegtámadások óriás súlya alatt s visszavágásaival pusztítja és felmorzsolja a szovjet seregeket. A nehéz-tüzérség, a páncélosok, a légi-erő és a gránátos hadosztályok töretlen harci ereje hőskölteménnyé avatja a német ellenállást a téli szovjetpusztaságokon . . .

A NEHÉZ MOZSARAK megtizedelik a támadásra hajszolt szovjet hadosztályok sűrű soralt...

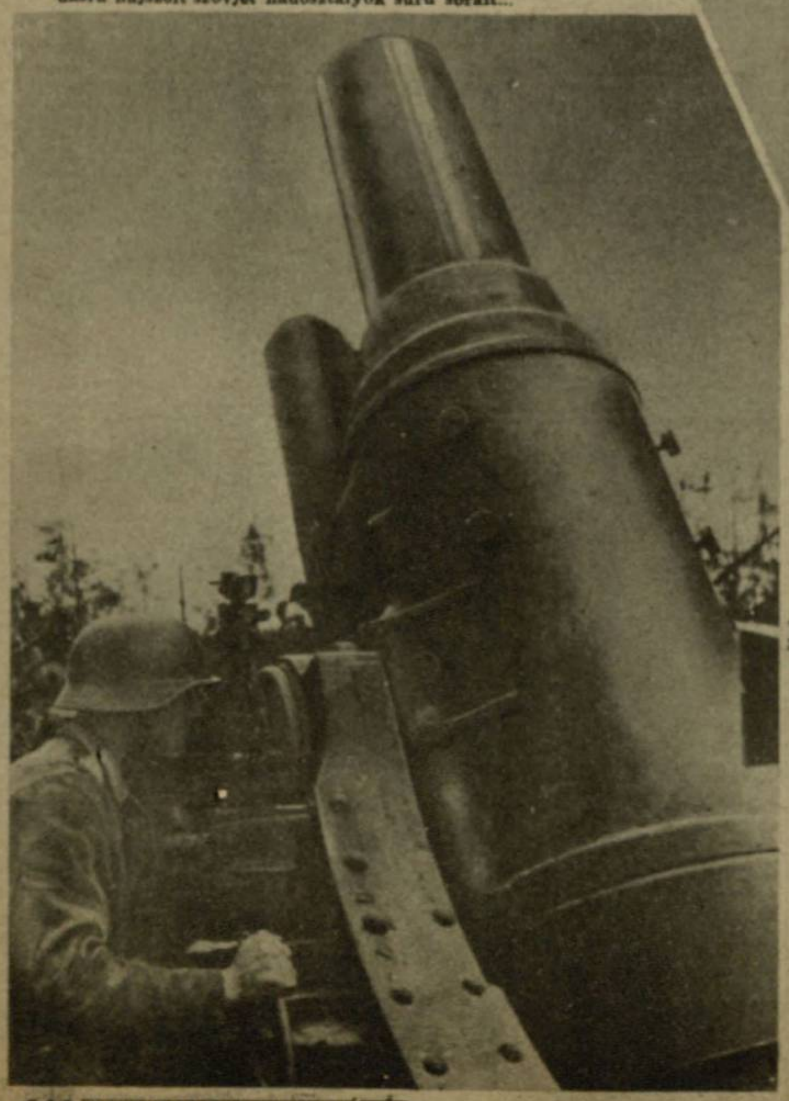

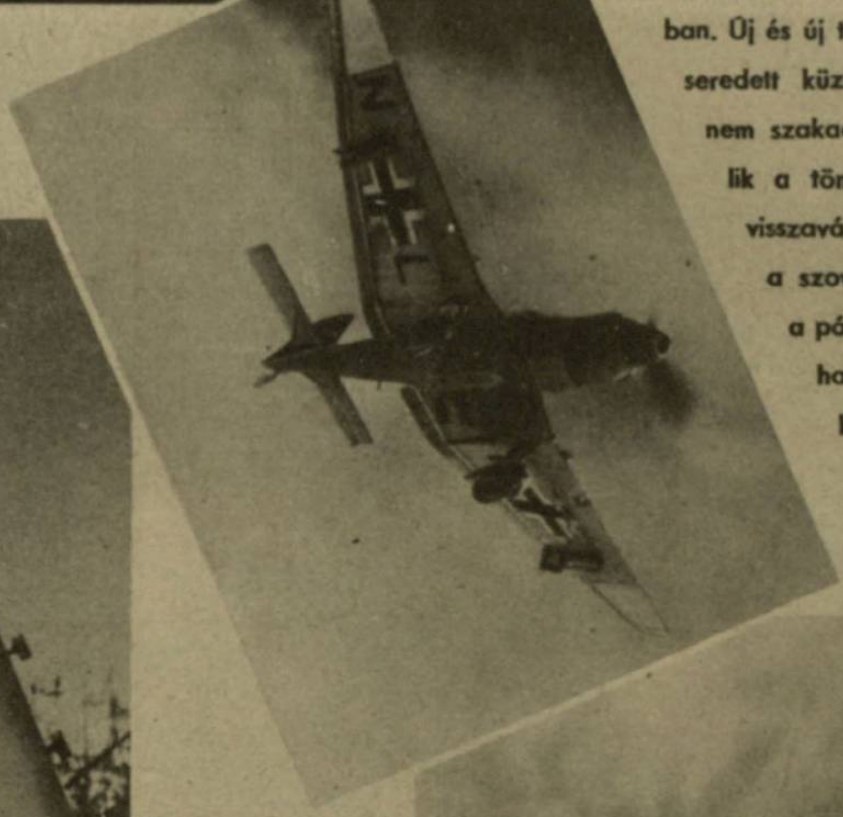

TÁMAD A NÉMET HARCI ZUHANÓBOMBÁZÓ ÉS . . .

. . . a páncélosok kíváncsian figyelik a kifejlődő légi harcot

A „KÖDVETŐ“ LÖVEDÉKE a rohamra hajszolt vörös csapatok sűrűje felé süvít... A ritkaszép felvétel a legfélelmetesebb fegyver titkát tárja elénk...

A TÉLI SZOVJETTÁMADÁS

A KÉSŐ ESTI SZOVJETROHAMOT a ködvetők sortüze fogadja!... A lövedékek sajátságos üvöltése megremegteti a vasidegeket is...

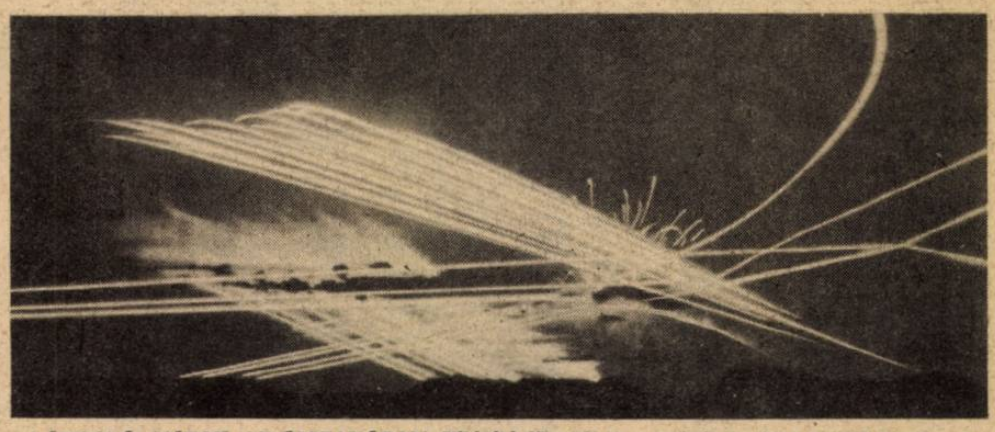

LÁNGOLÓ CSÍKOK AZ ÉJSZAKÁBAN. Világító lövedékek s gránátok tüzes csóvái fénylenek a csatatér fölött s kísérteties színeket villantanak a tájra...

ODÁIG SZORULTAK VISSZA A VÖRÖSÖK...“ Az éjjeli elveredett rohamok után szemlét tart a századparancsnok. Az egyik vörös katona már a sánc szélén kapta a halálos lövést...

ELŐRETOLT, PRIMITÍV HARCI ÁLLÁS a szovjetfalu szélén. A gránátosok nyílt terepen figyelik a vörösök minden mozdulatát...

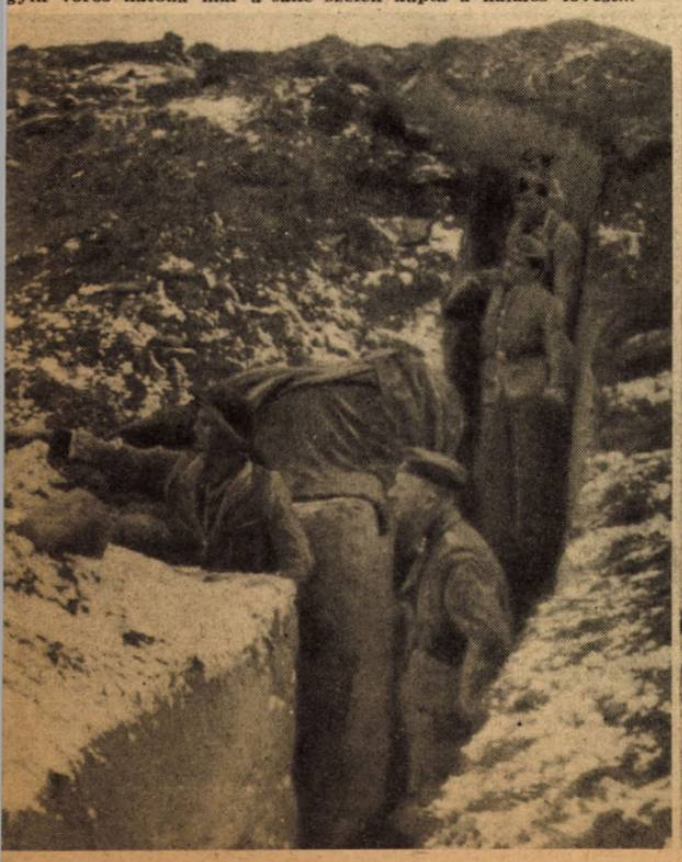

FOLYTATÁS A TÚLOLDALON

UTÁNAM! A rohamcsapat vezetője elrendeli a támadást a falura. A szovjetfalu másik végén harckocsik égnek . . .

TÍZ ROHAM ÉS ELLENROHAM egy porig ég szovjetfalu birtokáért . . .

A 34 TONNÁS SZOVJET HARCKOCSI személyzetéből egy ember életben maradt . . . A német páncélosok bekötözik sebeit

SZOVJET PÁNCÉLOSOK gyors kihallgatá havas csatatér egyik dombhajlásában. A l sebb adat is fontos lehet a főparancsnoksá ahová azonnal megtelefonálják az eredmény

HARCKOCSIK, HA TALÁLKOZNAK . . . A szovjet T 34 közvetlen közelről kapta a lövést s a német rohamágyú parancsnoka már a füst mögött keresi az új ellenfelet . . .

ÉGŐ HÁZAK, darabokra zúzott gépkocsik és utcai torlaszok akadályain át, előre lendül az ellentámadás . . .

BETÖRT AZ ELLENSÉG AZ ÁRCVONALBA! Kezdődik a közelharc: ember — ember ellen . . .

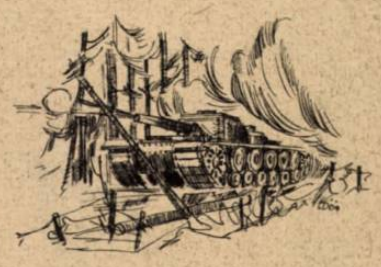

A HADIFOGOLY BOLSEVISTÁK MEGMOTOZÁSA . . .

ÉL — VAGY MEGHALT? . . . A visszavert bolsevista támadás után, a lövészárok előtt fekvő szovjetkatonákat óvatosan megvizsgálják s fegyvereiket elszedik, mert már sokszor megtörtént, hogy roham közben behúzódnak a gránáttölcsérekbe, halottnak tettetik magukat s éjjel összegyülekeznek meglepő rohamra . . .

KÜCHLER VEZÉRTÁBORNAGY (baloldalt) vívja az óriás vitebszki csatát s gépe mindenütt megjelenik, ahol gyújtópontba lángol fel a seregek birkózása...

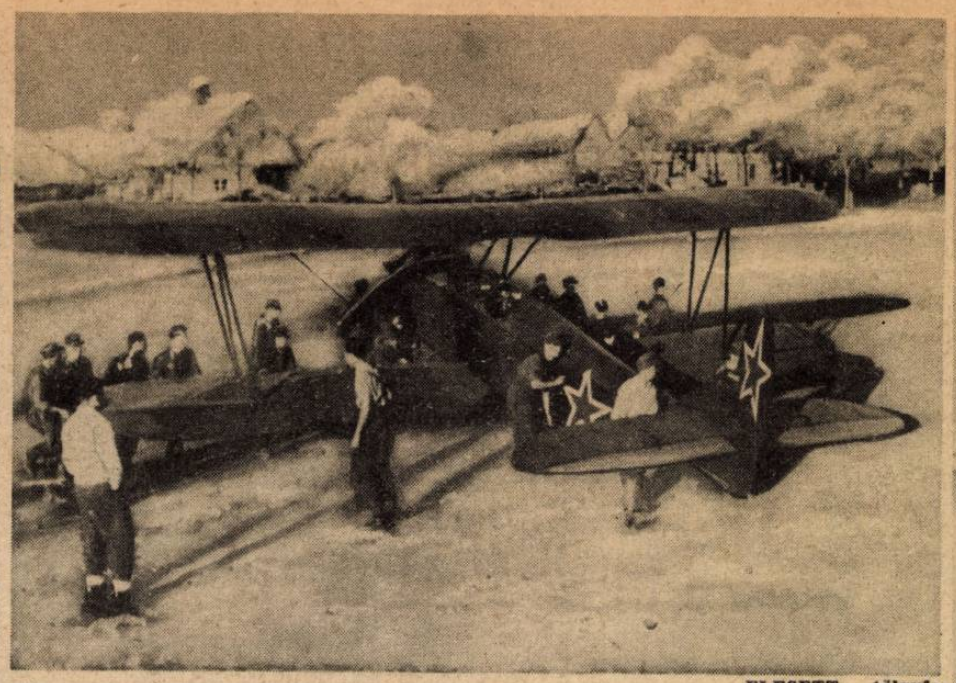

ELTÉVEDT A VARRÓGÉP! . . . A humorosan elnevezett, primitív bolsevista kétfedelű repülőgép elcsatangolt az éjszakába s békésen leszállott hajnalban egy német ezred állomáshelyén. A katonák lelkesén megszemlélik a varrógépet, avval a jókívánsággal, hogy bárcsak minden szovjet masina — ilyen lenne . . .

ELESETT tölgyfalombos Wilhelm Lemke repülő százados, aki 125 légi győzelmet aratott az angol légi erő ellen vívott csatákban. Lemke százados 23 éves volt . . .

HADIJELENTÉSEK, CSATÁK

„Megnyerni a háborút!" — ez legyen az új jelszó 1944-ben, — mondotta Roosevelt elnök az amerikai ujságírók évvégi sajtóértekezletén... Meglepte a világot ez a kijelentés, mert az angolszász propaganda egy álló esztendőn át következetes céltudatossággal hirdette, hogy a szövetségesek *már megnyerték a háborút* s ami még hátra van, az csak felszámolási művelet s a demokratikus világuralom berendezésének előkészítése... Úgy látszik, hogy a teheráni értekezleten, a szovjet hódító szándékain túl, a hadviselés nehéz kérdései is tisztázódtak valamennyire, mert a hazatérő államférfiak, rózsás ígéretek helyett, a közeljövőben várható rendkívül súlyos áldozatokra irányították népeik figyelmét. A *„feltétlen fegyverletétel"* jelszavának hangoztatásában is, bizonyos ingadozás tapasztalható s az általános helyzet reálisabb szemlélete érződik az angolszász sajtó és közélet megnyilvánulásaiban. A hadseregek átcsoportosítása és az új főparancsnokok kinevezése, inkább feszült várakozást, mint ujjongó örömöt idézett fel Anglia és Amerika közvéleményében. A könnyed, magabiztos hangulat elkomolyodott. A sorsfordulat viharának nyomasztó légköre megfekszi a lelkeket. Nyugtalanító kérdések röppenek fel a katonai szakértő írásaiból. Azt kérdezik, hogy hol van a német haderő — *fele?... Nyilvánvaló ugyanis, hogy a szovjetfronton aránylag kisszámú egységek állják az óriás rohamokat s a készenálló tartalékok csak ott avatkoznak be, ahol a titokzatos hadműveleti tervek sikerét, nagyobb ellenlökésekkel kell biztosítani...* Azt kérdezi az angolszász sajtó, hogy a németek miért *„tartják vissza"* légi haderejüket?... *Nem hiszik el az angolok sem, hogy Németország gyengeségből tartózkodna London bombázásától, — a berlini terrortámadások után!...*

Londonban először foglalkozik a sajtó a titkos német fegyverek és a megtorlás lehetőségeivel. Eddig tilos volt evvel az idegesítő kérdéssel nyilvánosan foglalkozni s most egyszerre az összes lapok a készenlétbe helyezett német *„rakétaágyúk"* s a sztratoszférában repülő *„bombázók"* és egyéb ismeretlen fegyverek *„bármelyik pillanatban bekövetkezhető"* támadásáról értekeznek... *Franciaország nyugati partjainak állandó légi támadását is avval magyarázzák, hogy az angol és az amerikai repülőgépek, a megtorló német fegyverek állásait igyekeznek összerombolni. Ezeknek az új híreknek ellensúlyozására, az angolszászok inváziós készülődésének híreit hasznosítják, de nagy tábora van Angliában annak a valószínűsített véleménynek is, hogy a német megtorlás pontosan akkor robban ki, amikor az angol és amerikai csapatok zöme, az európai partraszállást megkísérli...*

Az élénkszinezésű ellenséges jóslások, azért ütköznek ki rikítóan a világsajtóból, mert *Németország hangja* fegyelmezett, csöndes és nyugodt. *Hitler újévi szózata és Göbbels birodalmi miniszter beszéde egyformán szűkszavú az igéretekben és jóslásokban. A gigantikus cselekedetek órája közeledik. A szó, a beszéd elhalványul. A propaganda elvégezte feladatát s a diplomáciai mesterkedésekről is messze terelődött a figyelem. A fegyvereké a döntés joga és kötelessége!... És igaza van a londoni sajtónak: — a nagy meglepetések fénye az egekig csaphat, „bármelyik pillanatban..."*

Keleten

a szovjethadsereg új, hatalmas vállalkozásokba kezdett. Úgy látszik, hogy a *vitebszki* szakaszon vallott kudarca késztette a szovjet hadvezetőséget arra, hogy *teljes erejét a zsitomiri arcvonalra összpontosítsa* és annyi hiábavaló fáradozás után ismét megkísérelje rég áhított hadműveleti cél végrehajtását: *a német összefüggő arcvonal felszakítását és felgöngyölítését.*

A hét végén érkezett jelentések szerint a szovjet *Nikopolnál* és *Zaporozsjénél* heves tüzérségi előkészítés után különösen nagy páncélos kötelékekkel indult rohamra a német állások ellen, számos csatarepülőgéptől támogatva. A támadás távolabbi célja bizonyára az, hogy levágja a szovjet számára meglehetősen terhes és kellemetlen lehetőségeket magábanrejtő *Cherson—Nikopol—kirovogradi háromszöget és megnyissa az utat a Bug felé.* Az első heves rohamok véresen összeomlottak a német elhárítótűzben, *de a csata tovább tombol.* — *Kirovográdnál* a német csapatok többnapos vállalkozás során betömtek egy hézagot az arcvonalban és a vörösök elkeseredett védekezése ellenére is jelentősen megjavították és kiigazították állásaikat. — *A zsitomiri nagy csata lankadatlanul tovább dúl.* A leghevesebb harcok a *Kiev—zsitomiri autóút mentén zajlottak le,* ahol a szovjetnek egyheti idő alatt, emberfeletti erőfeszítések árán sikerült *Zsitomir romjait visszafoglalnia.* Támadásait *Koroszteny* felé is kiterjesztette, s a várost a német csapatok szintén kiürítették. A romvárosok visszafoglalásának nagy volt az ára: a német fegyverek *csak az év utolsó két napján 240 szovjetpáncélost pusztítottak el.* — *Vitebszk* térségében is tovább folytatták a bolsevisták kétségbeesett erőfeszítésüket. A szovjetcsapatok többször behatoltak a német vonalakba,

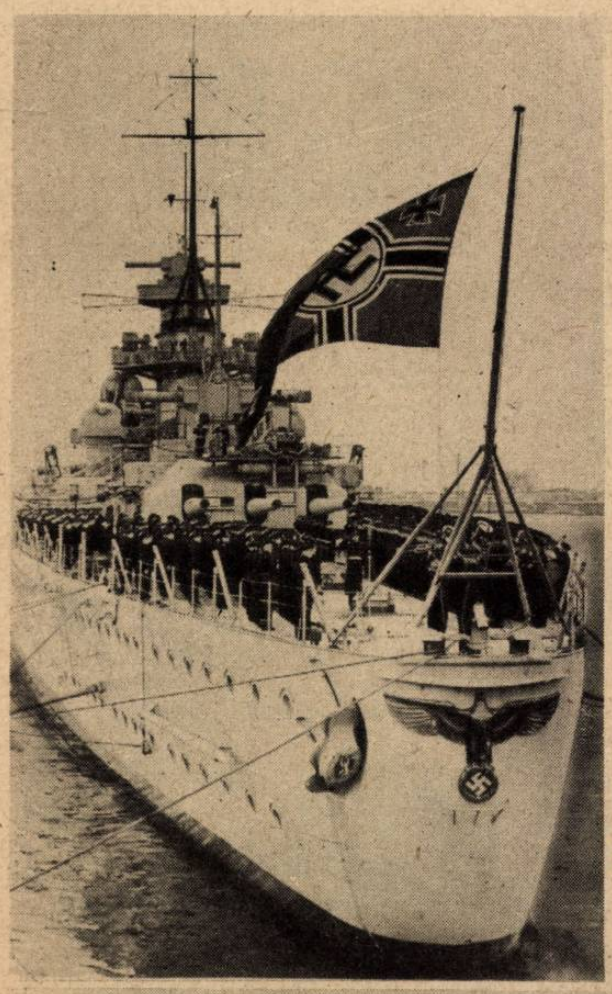

A SCHARNHORST német csatahajó, hősi harc után elsüllyedt az Északi-tengeren. A 26.000 tonnás hadihajó az utolsó gránátig küzdött, egy Szovjetoroszországba irányított hajókaraván ellen. Több angol rombolót súlyosan megrongált s angol jelentés szerint 42 ellenséges repülőgépet lőtt le . . . ←

MINT VILÁGÍTÓ NYILAK, úgy süvöltenek végig a La Manche-csatorna partvidékén az őrjáró német gyorsnaszádok . . . ↑

„AZ ANGOL KOMMANDÓ-CSAPAT megközelítette a Csatorna partján a német állásokat . . ." A támadást felmorzsolta a parti tűz . . . A sikertelen karácsonyi támadást az angolok ilyen zsúfolt bárkákkal kísérelték meg . . . ↓

HARC TITO KOMMUNISTA BANDÁI ELLEN BOSZNIÁBAN
előrenyomuló hatalmas német páncéloson horvát usztasa-katonák ülnek . . .

ROMMEL VEZÉRTÁBORNAGY SZEMLEÚTJÁN DÁNIÁBAN
Rommel felülvizsgálta az összes nyugati erődítményeket . . .

ÉS ÚJ FORDULATOK

Irta:
Rajniss Ferenc

de egyetlenegy betörést sem tudtak kimélyíteni, mert az idejében beavatkozó német tartalékok minden alkalommal kiverték őket a veszedelmes pontokról. A szovjetnek ezúttal sem sikerült elérnie azt a célkitűzését, hogy döntő betörést eszközöljön ki a balti országok irányában. — *Rjecsicánál* a német kötelékek többnapos harc után lezártak egy frontnyílást és a küzdelem során számos fogoly mellett 58 páncélost és 226 löveget zsákmányoltak, illetve semmisítettek meg. — *Leningrád* térségéből jelentették, hogy német messzehordó ágyúk újból hatásosan lőtték a város hadifontosságú célpontjait.

A délolaszországi fronton

a leghevesebb csatát Ortona városáért vívták az angolok. A karácsonyi ünnepektől kezdve, december 28-ikáig véres utcai harcok dúltak a városka romjai között, míg végül *a német csapatok kiürítették a helységet* és új állásokat foglaltak el északi irányban. Az angolszász csapatok számos heves előretörést intéztek, különösen *Venafrotól* északra, valamint az adriai partvidék mentén, de minden említésreméltó eredmény nélkül. Az arcvonal déli szakaszán egy ellenséges hadosztály *Minturno* közelében a német csapatok hátában partraszállott, de heves harc után visszavetették az angolszász kötelékeket.

A *dalmát partok* mellett német csapatok megtisztították *Korcula* szigetét a kommunista bandáktól. A súlyos harcokban több, mint 500 bandita esett el és a németek tetemes hadizsákmányt is ejtettek. *Horvát és német csapatok heves harcokat vívtak Horvátország és Bosznia hegyei között s csak Kordun tartományban Samarica környékén 882 halottat, 400 sebesültet és 200 foglyot veszítettek a partizánok.*

A tengereken

feltűnően megélénkült a harci tevékenység. December 26-án egy német kötelék megtámadott egy angol hajókaravánt, mely a szovjet felé igyekezett az Északi tengeren át. Heves tengeri ütközet zajlott le, melynek során sikerült a nyomasztó fölényben lévő és hirtelenében összevont angol hajóhadnak *a Scharnhorst német csatahajót bekeríteni és azt harc után elsülyeszteni.* Az eddigi angol bevallások szerint a harcban számos egységük megrongálódott és 42 repülőgépük odaveszett. — Az év utolsó napján a német rádió különjelentésben tudatta a világgal, hogy *egy német romboló és torpedónaszád kötelék diadalmas harcot vívott fölényben lévő angol tengeri erőkkel. A többnapos ütközet során a német egységek elsülyesztettek 6 angol rombolót és súlyosan megrongáltak két cirkálót, melyek közül az egyik lángbaborult. A küzdelem során a tüzérségi fölényben lévő cirkálók ellen vívott harcban egy német romboló és két torpedónaszád lengő zászlókkal elsülyedt.* — Összefoglaló jelentés szerint *december hónapban a németek elsülyesztettek 35 angolszász hajót 225,200 tonna ürtartalommal és megtorpedóztak további 122,000 bruttóregisztertonnát kitevő 24 gőzöst. Elpusztítottak továbbá 18 ellenséges rombolót, egy ágyúsnaszádot, egy gyorsnaszádot, igen súlyosan megrongáltak 2 cirkálót, 1 rombolót és még számos kisebb egységet. A szovjet tengeri erők* elleni harcban ugyanezen idő alatt a németek megsemmisítettek 6 tengeralattjárót, 4 gyorsnaszádot, 15 partraszállási járművet és megrongáltak még sok egyéb ellenséges járművet.

A légi háború

folyamán két újabb bombatámadás érte Berlint, melyeknek során a lakónegyedekben tetemes károk keletkeztek. A német földi és légi elhárítás a nehéz időjárási viszonyok ellenére összesen *53 támadó angol légierődöt semmisített meg.* Súlyos terrortámadást élt át csütörtökön a nappali órákban *Mannheim és Ludwigshafen.* A kifejlődött légiharcban német vadászezredek és a földi elhárítás *39 északamerikai bombázót lőtt le.* Szilveszter napján angolszász gépek támadást intéztek *Nagy-Párizs területe ellen* és a lakosságnak súlyos veszteségeket okoztak. A németek 31 ellenséges gépet elpusztítottak. — A déli fronton az angolszászok újabb dicstelen légitámadást hajtottak végre *Róma ellen.* Igen jellemző az a hír, mely szerint a számos halott mellett mintegy ötven ember géppuskázás következtében sebesült meg . . . Szerdán 26 amerikai bombázó vadászvédelemmel behatolt *Északolaszország fölé.* A német elhárítás 22 gépet lőtt le és csak négy német vadászgép veszett el, melyeknek vezetői ejtőernyő segítségével megmentették életüket.

Az újév elején, a szárazföldi, tengeri és légi csaták, úgy Európában, mint a keletázsiai hadszintereken, a tengelyhatalmak harcoló seregeinek töretlen erejéről tanúskodnak. Az ellenséges nyomás súlyos az összes frontokon s az új hadműveletekre való készülődés méretei roppant arányokat öltenek. Az 1944. esztendő, világtörténelmi események éve lesz . . .

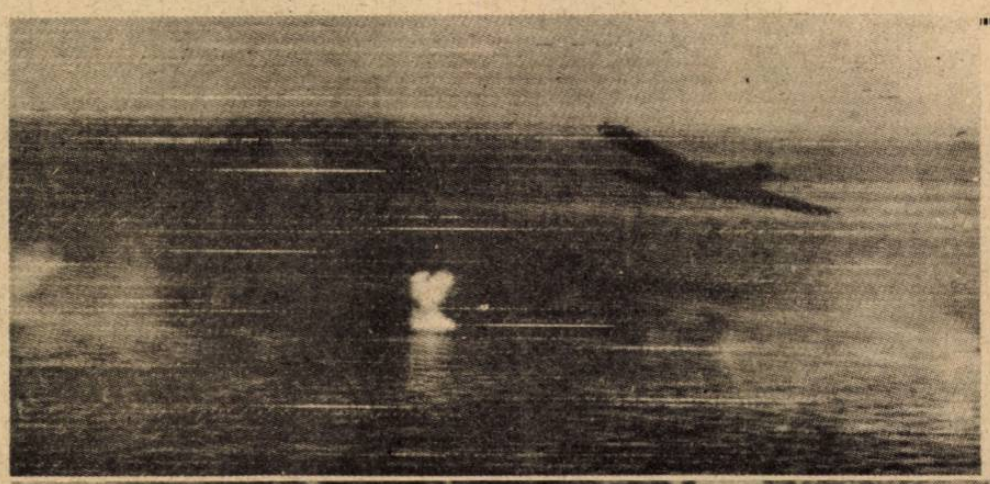

← JAPÁN SIKEREK A GILBERT-SZIGETEKNÉL. Tokióból érkezett rádióképünkön három amerikai hajó világítja meg a korahajnali sötétséget a Csendes-óceán vizei fölött. A japán csatarepülő újra a magasba emelkedik . . .

JAPÁN LÉGELHÁRÍTÓ ÁGYÚ Uj-Britannia szigetén, ahol partraszállottak az amerikaiak ↓

Berlin újjáéled az omlások után

ELPUSZTÍTHATATLAN ÉLETERŐ ÉS GYŐZELMI HIT TEREMT RENDET A ROMOK KÖZÖTT!

„ÉS MÉGIS!" Az alkalmazottak a romokat takarítják el a járdáról s már felkerül a falra a hirdetés, hogy a cég december 28-án újra nyít, — a pincében . . .

A SZÉTBOMBÁZOT NŐI RUHASZALO néhány óra alatt me nyílik — egy pincében A próbababának csak fejét bombázták le angolok . . .

A BERLINI SVÁJCI KÖVETSÉG „ÚJ" ÉPÜLETE IS ÖSSZEDŐLT . . .

SÚLYOSAN MEGRONGÁLT FRIEDRICH-STRASSE dolgozói, tábori konyhán étkeznek . . .

EGY NAGY BERLINI CIPŐÜZLET ELÁRUSÍTÓ LEÁNYAI jóízűen fogyasztják a katonai mozgókonyháról kiutalt ebédet. A nagytakarítást már elvégezték a kiégett üzlethelyiségben . . .

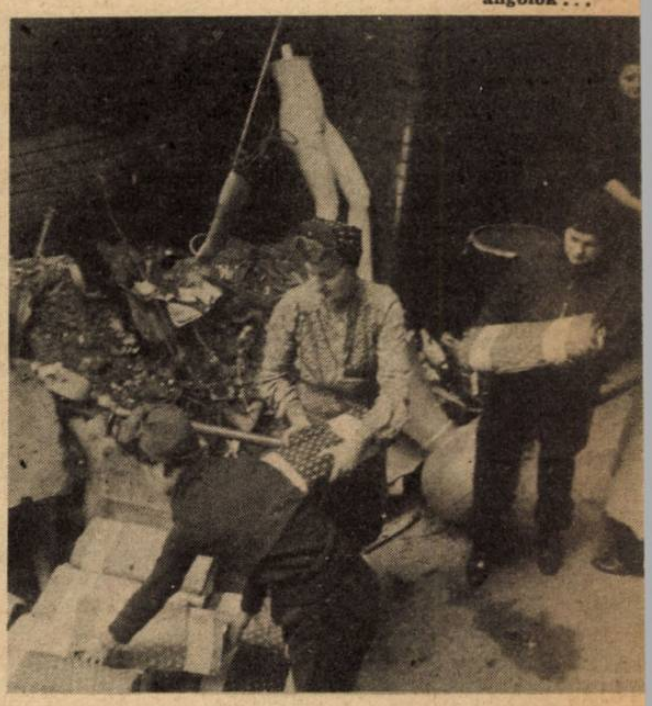

TELITALÁLAT RONCSOLTA SZÉT a szegény elefántot a berlini állatkertben. Hatalmas lábai leszakadtak, hátgerince eltörött. Büszke lehet művére — a tettes...

A KÖNYVKERESKEDÉS UTCAI FALA KIDŐLT . . . Az asztalos mester ideiglenes deszkafalat készít a helyszínen, de már vásárló is akad újra . . .

TISZTA ŐRŰLET de ingyen hirdetünk!!!

Rajzolónk illusztrációkkal mozdítja elő az „Ujság" egyetlen számában megjelent hirdetések sikerét.

De mostmár ne híreszteljék rólunk, hogy antiszemiták vagyunk!

DISZKRÉCIÓS SZERÉNY ÖREG ZSIDÓ NŐSÜLNE,

MAGÁNKÖZLÉS. Izr. 63 éves nyugd. tisztviselő, magas, csinos, gyermektelen, berendezett lakással, nagyobb vagyonnal, nősülne. **CSAK** 55 körüli, csinos, pedánsan házias, igen egyszerű, szolid, melegszívű, gyöngéd, önzetlen, halkszavu, nem modern gondolkodásu, kölcsönös ideális boldogságra vágyó, minden információt kibíró, független, egyedülálló, gyermektelen, magas, karcsu, szimpatikus csinos, komoly vagyonu izraelita hölgy közvetlen, mindenre kiterjedő, részletes. „Diszkréciós uriember 22678" főkiadóba intézett levelére válaszolok. 22678

de csak munkanélkülit vesz el!...

SZENTIMENTÁLIS IZRAELITÁK ELŐNYBEN!

JÖJJÖN egy szebb esztendő! Csinosnak mondott, harminconn felüli, középmagas, barna, lelkkarcsu, polgári élethez szokott, elvált asszony komolyan őszinte, ideálisan gondolkodó, szentimentális ifr. ur társaságát keresi házasság céljából. „En is megpróbálom. 25729" főkiadóba. 25729

„A SZÓ TELJES ÉRTELMÉBEN VETT URIASSZONY..."

ÉLETTÁRSAT keres 50—60 éves, pozicionált, anyagiakra nem vetélkedő, csendes, finom, derűs otthonra vágyó, kifogástalan uriember személyében. Vidéki 47 éves, elvált, köztiszteletben álló, minden információt kibíró, csinos, elegáns, a szó teljes értelmében vett uriasszony, 40.000 pengő hozománnyal és háromszobás berendezett lakással. Teljescimü levelet „Kulturált 9048" kiadóhivatalba. 9048

MIKES—MANDLOVICS KISASSZONY LEVELEZNE...

VIDÉKEN élő, huszonkét éves (172-es) intelligens urileány, társaság nélkülözése miatt, ezuton keresi lelkiekben gazdag kalandot nem kereső, izr., intelligens uriifjú levelező partnert. Fényképes, hallgatom tenger morajlását. Házasság lehetséges. 90...

EZ AZ IGAZI!
A 4. EMELETRŐL A TALPÁRA ESETT!

FŐ, HOGY MELEG LEGYEN!

BIZTOS jövedelmü, idlekben, külsőben uriasszony, központifütéses lakásba keres 60-as, jól szituált nobilis „Élettársat 25683". 25683

„TALPRAESETT" hölgynek férje lemék; Vidéki, 36 éves, tanulmányos, magános ur, ingatlannal és ezer pengős állással. 9047

NŐSÜL VAGY BENŐSÜL A NEMÁRJA TIP-TOP EMBER?

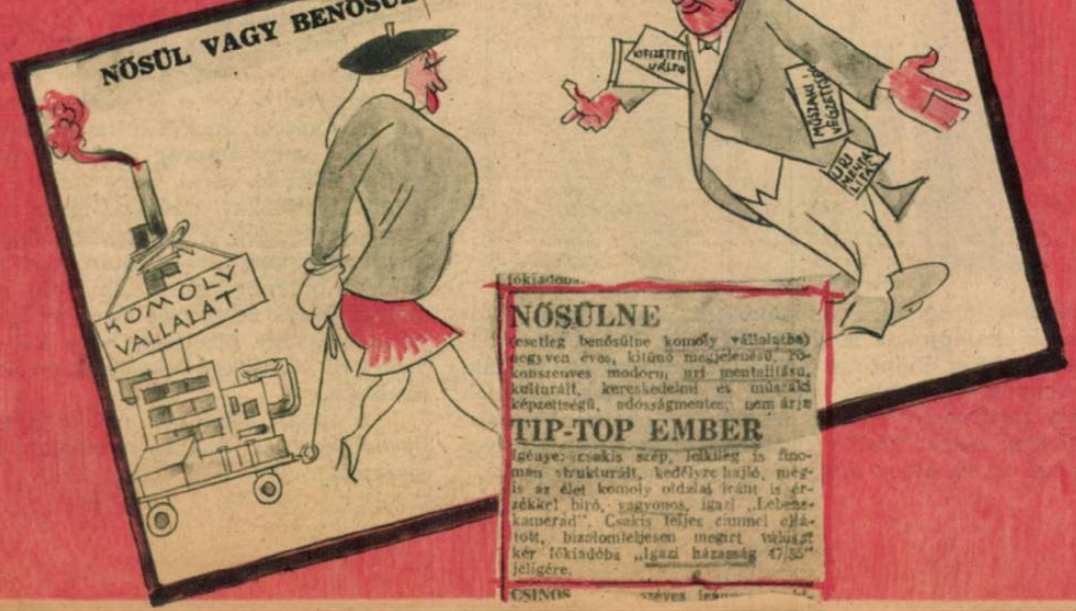

NŐSÜLNE

(esetleg benősülne komoly vállalatba) egyven éves, kitünő megjelenésü, főtanuszeuves modoru, uri mentalitásu, kulturált, kereskedelmi és másirányi képzettségü, adósságmentes, nem árva

TIP-TOP EMBER

igéuye; csakis szép, lelkileg is finoman strukturált, kedélyre hajló, mégis az élet komoly oldalai iránt is érzékkel biró, vagyonos, igazi „Lebenskamerad". Csakis teljes ciumel ellátott, bizalomteljesen megirt választ kér főkiadóba „Igazi házasság 47/55" jeligére.

Tarnopolból indult el...

DÖVÉNYI NAGY LAJOS KORTÖRTÉNETI REGÉNYE

(72.)

Ásított, s a régi haszontalanságokat visszagyűrte a fiókba. Fáradt volt. Minden tagja sajgott, most érezte csak, hogy az egész napi izgalom alaposan megviselte. Történelmi idők, — jutott eszébe a sokszor hallott mondás. Hát ezek azok a történelmi idők... Az ember akaratlanul is részt vállal belőlük, ha csupán egy aranytárca erejéig is. Vajjon örül majd az ajándéknak Fényes László? Holnap megint felmegy az Astoriába, hadd lássák minél többször, szokják meg az arcát.

Kopogtak.

— Ki az? — kérdezte összerezzenve.

Stern bácsi nyitott be.

— Mi az, öregúr?

Kabát volt már rajta, elmenni készült, fején az az ócska, zsíros kalapja ült, amit Juda még Munkácsról ismert.

— Kérem, én... Tudom, hogy semmi közöm hozzá, de mégse birom megállni, hogy ne szóljak bele...

— Mibe?

— Ami itt történik, abba.

— Hát szóljon.

— Ez nem rendes üzlet, higyje el nekem. Az embernek a szíve fáj, ha látja, mi történik itt.

— No, annyira azért nem szomorú tán!

— Azt én jobban tudom... Én egy tapasztalt ember vagyok. A boldogult Groszmann Oziás, a maga apósa, Isten nyugtassa, nem hiába szeretett engem az összes alkalmazottak közt legjobban. Azt szokta mindig mondani, nézze, Sternkém, ha harminc esztendővel fiatalabb volna, a magáé lenne Rozele lányom keze. Mert maga egy tüchtig üzletember, úgy, ahogy az megvan írva. Hát ha én egyszer azt mondom, hogy itt baj van, akkor azt el is lehet hinni. Én nem nézem ezt tovább. Én innen elmegyek.

Juda felkapta fejét.

— Mit beszél?

— Elmegyek. Felmondok.

— Megbolondult, Stern bácsi?

— Csak maga hagyja az én eszemet, Brandstein Juda... Ne haragudjék, hogy így szólítom, tudom, nem szereti, de nekem már nagyon rájár a nyelvem. Így szoktam meg. Maga hagyja az én eszemet. Jobb lesz, ha én innen elmegyek szépen. Mikor a maga boldogult apósa, Groszmann Oziás meghalt, én megfogadtam magamban, hogy a vejét nem hagyom el. No? Nem volt szép tőlem, egy öreg embertől, hogy otthagytam Munkácsot és ebbe a ronda városba jöttem a maga kedvéért? Szép volt, én úgy éljek. De az a fiatalember más volt, mint maga... Ajjaj, menynyire más! Az még nem szégyelte a nevét, nem vetette meg a munkát... Maga már egy úriember! Kikeresztelkedett... A nevét megváltoztatta, dolgozni se akar. Látom. A bankba nem jár be, az ügyek nem érdeklik. Igaz? Hát én innen elmegyek, mert nem akarom látni, hogy szégyenszemre tönkremegy az üzlet.

Juda hallgatott. Intést látott, figyelmeztetést abban, hogy így, egyszerre inog meg minden körülte, egyszerre bomlani kezd ez az egész szervezet, mint a szibériai jég alól kiásott mammutok teteme a levegőn.

— Elmegyek, Brandstein Juda, — mondta még egyszer keményen az öreg, — felmondok.

— No jó, de mihez akar kezdeni akkor? Hiszen maga már öreg ember, kinek kell ilyen új munkaerő?

— Visszamegyek Munkácsra. A fiamhoz. Eleget dolgoztam már életemben, most majd urizálok én is, pihenek.

Juda felállt és tétova léptekkel méregetni kezdte a szobát. Nem akarta elbocsátani ezt a vén házibútort, nem akart megválni tőle. kabalából inkább, mint szentimentális ragaszkodásból.

— Mondok valamit, — kezdte lassan, — hallgasson ide... Én is látom, hogy itt nem mennek a dolgok úgy, ahogy kéne. Én is itt akarom hagyni a bankot.

— No, látja!

— Már régen gondolkozom valamin, ami sokkal jobb volna, mint ez az üzlet.

Stern bácsi felvillanyozva hajolt hozzá.

— Hagyja hallani!

— Telekspekuláció...

— Waaas?

— Mondom, telek. Veszünk néhány nagyobb telket és pár év mulva olyan nyereséggel adjuk el, amilyet a bank tíz alatt se hozna. A tőkét megháromszorozzuk.

— Hm.

— Ide figyeljen! — kezdte lassan, mintha éppen most foganna meg benne a terv minden részlete, — mindjárt megérti...

Beszélt a háborús építkezési nehézségekről, a valószínűségről, hogy ha megint béke lesz majd, egyszerre nagy lendülettel indul meg a város fejlődése s akkor milliókat kereshet, aki okos volt. Stern bácsi előbb némán hallgatott, később azonban már bólogatott, helyeselt, majd levetette kabátját is, letelepedett Komor asztala mellé, ceruzát, papírt vett elő s számolgatott. Ötletei támadtak, dolgozott, mint egy felhúzott gép, füle kipirult, szemei ragyogtak.

— Minek eladni minden telket? — kérdezte egyszerre. — Miért ne építhetne maga is bérházakat, hiszen spekulációra az is megy! Nem nagyobb rizikó az üres teleknél. Nem?

Juda bólintott.

Elfelejtette fáradságát, kedvetlenségét, rugalmas volt megint, mint a katona, aki az ütközet előtt egyszerre felvillanyozódik. A lámpa fénye is mintha fehérebben sugárzott volna most. Értették egymást, tökéletesen.

II.

Reggel kilenc óra.

Az Orczy-úton szédületes iramban gépkocsik vágtatnak, a vezetők ráhajolnak a kormányra, arcukon megfeszül a bőr, a kürtöket szüntelenül nyomják, de erre a figyelmeztetésre nem is igen van szükség, mert hátul az össze-vissza-egyenruhás katonák szakadatlanul lövöldöznek. A járdán a szemerkélő esőben

civilek ácsorognak, s integetnek az autók után, kiáltoznak, kalapjukat lengetik. Mintha Budapest valamennyi háza kiöntötte volna az embereket, férfiak, asszonyok, gyermekek tízezrei hömpölyögnek az utcák mély medrében. Valahol egy buzgó házmester nemzetiszínű zászlót tűzött ki az emeleti erkélyre, s nyomában itt is, ott is megjelenik egy újabb lobogó.

— Éljen a magyar szabadság!

— Le a háborúval!

— Éljen a magyar népkormány! — ilyeneket kiáltoznak a puskadurrogás közben. Rikkancsok száguldanak a friss reggeli lapokkal, s az ujságokat úgy kapkodják szét, mint a háború kitörésének első napján. Akinek nem jut lap, odacsatlakozik valakihez s válla fölött áthajolva olvassa a friss híreket a „népkormány megalakulásáról".

„Végre elkövetkezett, aminek már jóval korábban meg kellett volna történnie, — ujjonganak a fekete betűk a nyomdafestékszagú papiroson, — a király Károlyi Mihály grófot kinevezte miniszterelnökké. Az a villamosfeszültség, amely az utolsó napokban úrrá lett a lelkeken, az éjszaka folyamán oly vészes erővel tört ki, s oly eseményeket hozott létre, melyekkel szemben a Hadik-kormány létéről szó se lehetett többé. A Károlyi név fogalommá lett, s oly varázs vette körül, amely feléje vonzotta a háborúban kifáradt és tömérdek bajtól elkeseredett tömegnek, s a katonaságnak is bizalmát, várakozását és reménységét. Így most már a legfelső helyen is megértették, hogy az egyedül lehetséges megoldás: Károlyi Mihály kinevezése s megbízása arra, hogy a háborút likvidálja és a belső rendet megóvja az összeomlástól..."

Az ünnepélyes mondatok történelmet zúgattak, s az emberek, akik az utcákon olvasták az ujságot, vagy a járdán hömpölyögtek tova, fel-felgyűlő, megmegakadó tömegben, a kocsiúton állták el a villamosok sínjeit, olyan büszkén olvasták a szavakat, mintha ők maguk is segítenének ennek a történelemnek cselekedni.

A kávéházak megint megteltek, s most is a Szózatot énekelték, talán ugyanazok, akik azon a fülledt és komor augusztusi napon a háborút éltették torkuk szakadtából. A Mehemed szultán-útján egy suhancokból összeverődött csoport öklét rázta afelé a magasan függő cégtábla felé, melyen aranyos betűkkel állott a büszkélkedő írás: „udvari szállító" s ragyogott a sasos címer.

— Le kell venni ezt a vacak közösügyes jelzést, katona urak! — biztatta a ragyogó arcú bakákat valaki.

— Vegye le maga, — nevettek a hadfiak, — mert nekünk sürgősebb dolgunk van egyelőre.

Egy-egy mellékutcában fegyvertelen katonacsoport húzódik el, meghunyászkodott sorban, mint az ázott verebek. Többnyire kiszolgált, öreg népfelkelők, hátukon zsák, vagy kicsiny batyu, bajszuk árván lekonyul s ki-kitérve a járókelőknek, toronyiránt mennek, vándorolnak.

Tegnap még úgy beszéltek róluk: hőseink. A kabarékban róluk énekeltek a jószagú művésznők, s a tisztjeikről, akik a bátorság és férfiasság példányképei voltak. Most észre sem veszik őket, vagy ha rájuk is pillant valaki, a megvetés egy nemével teszi.

A nagyobb forgalmú utcákon járőrök cirkálnak, szuronyos puskával, megállítanak minden tisztet és gallérjukról, bicskával vágják le a csillagot.

— Éljen a forradalom! — harsogják a látványra az utca lelkesei, s a fegyveres járőr továbbvonul, mint valami hőstett után. És csodálatos, hogy e különítményeket csaknem mindenütt zsidó altisztek vezetik, marcona ábrázattal s ők azok, akiknek figyelmét nem kerülik el a megcsördülő kitüntetések se a harcteret járt katonák mellén.

— Ezeket a vacakokat is leszedni! — mondják s nem jut eszébe senkinek, hogy arcukba vágjon, vagy csak egy szóval is emlékeztesse őket arra, hogy az arany medáliákért, ezüst érmekért a halál szérűjén kellett forgolódni s e kitüntetések a férfiúi becsület jelvényei.

Az ujságok diadalmasan jelentik, hogy a forradalom vér nélkül győzött, de nem szólnak semmit arról, hogy életének első óráiban már sárba taposta a becsületet és meggyalázta a hősiességet.

Mit tudja ezt a polgár? Ő kurjongat az utcán, kipirult arccal, énekel a kávéházban és élteti Károlyi Mihályt, vagy ácsorog a Markó-utcai szürke börtönépület előtt és várja, hogy vállára emelhesse a kiszabadított rabokat. Olvasta, hogy negyvennyolcban is ugyanezt tették Táncsicsékkal, nem akar alávalóbb lenni az akkori forradalmároknál. Ácsorog hát és bámul,kis borzongással a kapu felé, mely mögött ünnepélyes aktus folyik: celláról-cellára járva most állapítja meg egy bizottság, hogy kik a mártírok s kiknek kell ez örökre felejthetetlen órában visszaadni a szabadságot.

A vasalt ajtón rés nyílik és sápadtan, a fogház levegőjének jellegzetes nyomaival arcán, félszeg emberke lép elő.

— Éljen Leitner János! — kiáltja valaki, s a kötelességtudó forradalmár polgárok megrohanják a szabadult rabot, hogy levegőbe emeljék.

Ő volt az, aki épp egy héttel ezelőtt revolverrel támadt Tisza Istvánra. A tömeg vállán imbolyogva, arca visszanyeri színét a büszke örömtől és már szónokol is: élteti a nemzeti tanácsot, a népkormányt és pereátot kiált a zsarnokra, a hadseregre, a háborúra. Minden mondat után harsog a visszhang, az éljen.

Az utcán, a kopott házak falára kiáltó plakátokat ragasztanak. A mázoló emberek, akik karjukon a csirizes vödrökkel egykedvűen teljesítik kötelességüket s most is ugyanolyan arccal, a gyakorlat és szakértelem ugyanazon mozdulatával kenik savanyúszagú ragacsukat, mint amikor a Palma-sarok, vagy a Kürthy-cipőpaszta reklámjait aggatták a nagyérdemű közönség szeme elé, íves papíron közlik a nagy hírt:

„Katonák, munkások, polgárok, győztünk! A reakció kormányát 12 óra alatt elsöpörte a forradalom. Károlyi Mihály miniszterelnök. A nemzeti tanács átvette a hatalmat és a kormányt kizárólag a saját programmja alapján ...“

A friss ívek előtt csoportosulás támad, valaki szónokolni kezd, éljeneznek, abcugolnak, ahogy éppen az izgatott kórusvezetők akarják.

Az Astoria előtt, ahol a nemzeti tanács szünet nélkül dolgozik, harminc-negyvenezer ember hullámzik. Az erkélyről kipirult arcú tisztek, diákok szónokolnak felváltva s közben asszonyok szórnak az ablakokból a tömegre virágot. Őszirózsa hull, a temető e hervadt illatú virága, valóságos özönben az utcára, a bakancsok talpa, kocsik kereke, autók gumiabroncsa alá. Őszirózsa van a katonák sapkáján, a puskák csövében, a derékszíjak mellé tűzve, s a kardbojt helyére kötve is.

Autók száguldanak százszámra, céltalanul, összevissza.

— Költöznek Károlyi Mihályék a városházára! — ujságolja valaki s most már arrafelé hömpölyög a sokaság. Az udvar egyszerre megtelik emberekkel, zászlókkal, melyeket kötényes vicék emelnek magasra és lóbálnak vörös rúdjaikon, mint roppant legyezőket.

Már egyesületek is jönnek, küldöttségek, ünnepélyes arccal, feketében, tisztelegni az új hatalom előtt.

A Nemzeti Kaszinó épületén csaknem a földszintig csüng alá egy trikolor, de a tölgyfakapu most is zárva. Valaki megjegyzi:

— Hallgatni arany ...

Dél van, az eső egy kicsit szemetel, esernyők nyílnak a forradalmár polgár feje fölött, vannak, akik hazaszaladnak sárcipőért.

Valahol élesen csörömpöl egy bezúzott kirakat, s széjjelfut a hír, hogy a külvárosból fosztogató tömeg özönlik fenyegetőn az előkelő negyedek felé.

A Rákóczi-úton egy gondterhelt ábrázatú kereskedő nemzetiszínű keretes cédulát akaszt a kirakatára. „A Nemzeti Tanács védelme alatt!“ — figyelmeztet mindenkit az írás, de úgy látszik, a boltos nem nagyon bízik a bűvös igében, mert később rollóhúzóval jelenik meg az ajtóban, nagy csörömpöléssel rángatja a redőnyt s behúzódik féltett portékái közé.

— Agyonlőttek egy tisztet a Nagymező-utcában, mert nem akarta levágni a sapkarózsáját, — ujságolja valaki.

Igen, tömeg állja körül a halott tisztet, ott fekszik barna csomagolópapírral letakarva a járda szélén, a mocskos, szürke aszfalton vékony csíkban szivárog még mindig a vér a testéből. Huszár volt, kopott, szürke tábori zubbonya mellén legénységi nagyezüst fénylik tompán. A forradalom lelkes hívei nézik a tetemet.

— Szegény, — mondja valaki, — milyen fiatal volt. A háborúból hazajött és így kellett végeznie ...

— Reakciós volt! — kurjant egy sapkás férfi.

Fekete kocsi jön a halottért, s viszik már azt a hetyke forradalmárt is, aki egy revolvergolyóval magyarázta meg a fiatal tisztnek: milyen nagyot változott a világ itthon.

A Sándor-utca tele van katonatisztekkel. A régi képviselőházban arról tanácskoznak ma délután: mit kell tenni a rend megőrzése érdekében. Gyülekeznek a gondterhelt arcú férfiak s közben érkeznek a hírek, hogy a katonai élelmezési és felszerelési raktárakat kirabolták, s a külváros népe hordószámra viszi a rumot, pálinkát a magazinokból, zsákszámra cipeli a lisztet, s némelyik élelmes polgár tíz-tizenöt pár bakancsot is szerzett magának.

A fosztogatók közül néhányat elfogtak, s akkor derült ki, hogy a buzgó emberek között hárman is voltak, akiket a tömeg reggel vállán vitt ki a Vilmos császár-útra a Markó-utcai fogházból, mint a szabadság mártírját.

A pályaudvarokon a katonavonatok, melyeknek a szabadságosokat kellett volna a harctérre visszavinni, üresek. Annál nagyobb tömeg rohanja meg a mocskos, kopott személykocsikat, a vidékre induló szerelvényeket. Hátizsákkal, fegyverrel, tömött tölténytáskával akarnak utazni a katonák, akik a menetszázadokból már itthon maradtak.

— Ki tudja, mire lesz jó az éles! — mondják s nevetve telepednek fel a kocsik tetejére, mikor már az ütközőn, lépcsőn nincsen hely számukra.

A vasutasok tehetetlenek, a mozdonyvezetőket fegyverrel kényszerítik, hogy indítsák el a tengelytörésig megrakott vonatokat. Az első kanyarodónál egy asszony a sínek közé bukik, s véres homlokkal nyujtózik el a talpfákon. Senki se törődik vele. A lokomotív tovább szuszog a szerelvénnyel.

A város ideges lázban remeg, akinek félteni valója van, otthon ül a bezárt lakásban, hallgatja a lövések kurta és fenyegető csattanását, a hullámzó tömeg kurjongatását és a teherautók robaját, melytől megremegnek alapjaikban a házak, mintha földrengés feszegetné falaikat.

— Vértelen forradalom! — mondják ujjongva és büszkén a városházán a nemzeti tanács sugárzó ábrázatú beavatottjai, s talán csakugyan senki se tudja közülük, hogy a lucskos, elázott Városliget felé, a Hermina-útra már lopakodnak, vállukon fegyverrel a gyilkosok, hogy mintegy szimbólumként, egyetlen emberben megöljék az egész régi Magyarországot.

A villa hallgat a zsurmoló esőben, a kopasz fák közt; az alagsor ablakai sárgán fénylenek, ott tanyázik tíz csendőr. Az a dolguk, hogy Tisza István grófra vigyázzanak. A fegyverek a falhoz támasztva pihennek, az asztalon kártya csattog. Ugyan, kinek jutna eszébe idejönni és erőszakoskodni?

Néptelen a környék, csak a bakancsok cuppognak a sárban.

A vasrácsos kapu zárva.

— Át kell mászni a kerítésen!

Testek lendülnek, valaki káromkodik, nyögve huppan a földre, aztán a szürkeegyenruhás árnyak a villa felé húzódnak.

— Először a csendőrökkel kell elbánni ... — hangzik a rekedt suttogás.

Üvegajtó csörömpöl, a kőpádimentumon lépések robajlanak, az ajtó kivágódik s a csendőrök előtt ott áll nyolc katona. A fegyverek csöve fenyegetőn mered előre, védekezni se lehet. Mintha a végzet készítette volna elő azt, ami történik, az rendezte volna így ...

— Gyerünk kifelé!

Engedelmeskedni kell.

A fegyvereket őrizni ott marad két jövevény, a többi elindul, fel az előcsarnokba. Arcuk elszánt, egész magatartásuk olyan, mintha színházat játszanának. Ők most a bosszuálló történelem, — így hiszik, — s nevüket majd örökre felírják az utódok okulására.

De ez a történelem gyámoltalan. A környezet zavarja őket, tanácstalanul ácsorognak az idegen helyen, nem tudják: merre induljanak. Ha valaki most elébük állna, erősen rájuk kiáltana, tán megfutamodnának ... De nincsen ilyen hang. A végzet ügyes rendező.

— Kit keresnek? — hallik egy bátortalan, riadt hang.

Az inas áll az idegenek előtt, s a fegyverekre függeszti szemét. Hol vannak a csendőrök? Miért eresztették be ezeket? Vagy felváltják őket, s az új őrség jelentkezik.

— Tiszát keressük. Hol van?

— Majd megkeresem.

— Nem hazudni! Itt van! Tudjuk!

A hang most már fölényes, diadalmas. Hiszen itt félnek az emberek ...

Az inas mellének puska szegeződik, három sárosbakancsú ember pedig elindul a hall felé. A szomszédos szoba ajtaja nyitva van, ott áll, akit keresnek. Sötét árnyéka a zongorának dől, a fekete pápaszem rajta van most is. Komor, fenyegető, tiszteletet és félelmet gerjesztő egyúttal. Mozdulatlanul nézi a jövevényeket, pontosan tudja, mi következik. Nincsenek illuziói. Ő készült e látogatásra, de szíve nem dobog hevesebben a fegyverek láttán, a végzet beteljesülése nem rendíti meg a férfit. Elmúlni, örökre elszakadni mindentől jobb, mint végignézni a gyalázatot. Az októberi sárba már tapossák az eszményeket, melyek előtte szentek voltak. Jöjjön hát az utolsó pohár ...

Ha tudnák ezek, mennyire mindegy számára az élet és halál, — sőt, ha önmagának felelni kell a kérdésre, melyik: a halált mondaná, — talán nem ragyogna olyan diadalmasan az ábrázatuk.

Hirtelen eszébe jut egy jelenet. A Nemzeti Kaszinó előtt játszódott le, ezelőtt hat esztendővel. Károlyi Mihály jött, barátaival, s ő nem fogadta a köszönését. Akkor kezdődött ... Akkor gyűlölte meg végkép ez a hiú, bosszuálló természetű, állhatatlan ember, s azóta tudja, hogy kettőjük között életre-halálra megy a mérkőzés. Egy országot kellett a pusztulás szélére juttatni, hogy a leszámolás megtörténjék.

— Itt van!

A jövevények, sáros bakancsaikban, betódulnak.

Tisza mellett két asszony áll, s most látják, hogy a fekete ember kezében revolver van.

— Én nyolc éve katona vagyok, — hullnak a tompa csendbe a vádbeszédnek szánt szavak, sok ember halt meg a maga gazembersége miatt ... Most meglakol érte!

A mozdulatlan, fekete árny most előre lendül, egy lépést tesz a látogatók felé.

— Tegye le azt a revolvert!

A felszólítás izgatott, az ember hangja reszket. A csend súlyos, s benne szinte jól esik Tisza csendes szava:

— Leteszem, de tegyék le maguk is a fegyvert.

— Az asszonyok menjenek ki!

Most már vége ... Még néhány pillanat, aztán mindent feledtető halál takarja el gyenge szemeit, hogy annyit se lásson velük többé, mint eddig.

Odakint az utcán vad kurjongatással tüntetők vonulnak, valahonnét a gyárak felől jönnek, s éltetik Károlyi Mihályt.

Senki se hallja, hogy a villában fegyverek dördülnek el, s vérében a földre bukik nyers csattanásuk után az utolsó férfi, aki gátja lehetett volna a bomlásnak.

Futó lábak dobaja veri fel a ház riadt csendjét.

A tüntetőkhöz nyolc katona csatlakozik, senki se kérdi tőlük: honnan jöttek. Arcuk sápadt, de elégedetten ragyog.

S egyszer valakinek azt súgja egyikük:

— Tiszát agyonlőtték!

— Á, ne beszéljen bolondokat, — hitetlenkedik a polgár.

— Ha mondom!

— Honnét tudja?

— Tudom. Biztosan tudom!

A hír átfut a tömegen, visszhangja támad, valaki hangosan elkurjantja, s a két szót úgy fogadja az utca, mintha azt hallotta volna: örök béke. Ujjonganak. Miért? Senki se tudná megmondani. De most mindennek, ami történik, örülni kell. Az ember megszűnik gondolkodni, ha ekkora csordába verődik.

(Folytatjuk.)

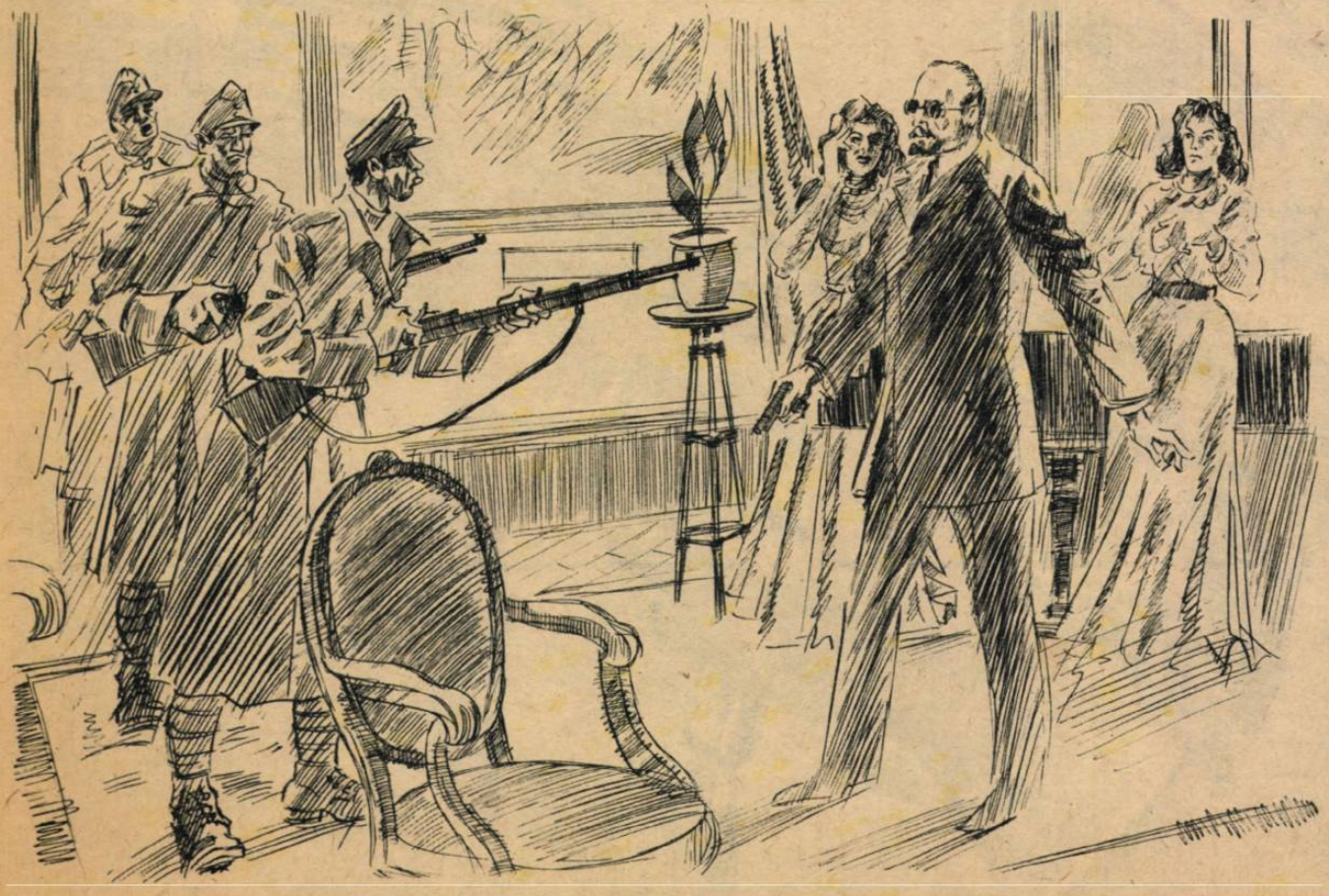

MAGYAR FUTÁR. Politikai hetilap. A szerkesztésért felel: DR. RAJNISS FERENC főszerkesztő. A kiadásért felel: Grátzer Antal. Szerkesztőség: V., Gr. Klebelsberg-utca 29. Telefon: 120-856. Kiadóhivatal: Budapest, VIII., József-körút 19. Telefon: 132-883, 139-926. — Előfizetési ár egy évre 20 P, félévre 10 P, negyedévre 5 P. Egyes szám ára 40 fillér. Csekkszámla: 21.363. Kéziratok, képek, rajzok megőrzését vagy visszaküldését a szerkesztőség és a kiadóhivatal nem vállalja. — Nyomatott a Stádium Rt. mélynyomó-körforgógépein. Budapest, V., Honvéd-utca 10. Felelős: Győry Aladár igazgató.

A német tűzérség a közeledő angol partraszállási csónakokat lövi a francia tengerparton.

RIADÓ NYUGATON!

A „Szabad India" önkéntes légiójának harcosai, felsorakoztak az európai Nyugati Fal védelmére.